

Gyermekeknek

legbiztosabb szer váltó-
láz, hideglelés és szá-
márkóhőgés ellen a ma-
gyar orvosok által 40
arannyal jutalmazott

Rozsnyay világhírű

Chinin-
czukorkájaés
Chinin-
csokoládéja

Nem keserű és így gyer-
meknek szívesen veszik.
Milliónyi nagy érem-
mel kitüntetve és törvé-
nyesen védve. A valódi
készítmény csomagoló-
papirosán Rozsnyay M.
névalírása látható. 1
doboz 12 fill. 25 (dob-
oz egy dobozban 3 korona.

Kapható minden gyógyszerár-
ban. — Készíti a feltaláló:
Rozsnyay Mátys gyógyszer.
Aradon, Szabadság-tér 8. szám.

Legjobb beszerzési forrás!

Kész ágyak
jó cseh ágytollból!!

Szükségül vör. pankingha (inlett) töltve, egy
dunyhá 180x140 cm. 2 párnával, mindegyik
80x100 cm. uj. paha, tartós tollal K 16.—
Főpohely K 20.—, Pehely K 24.—, Dunyha
egyedül K 10.—, 12.—, 14.— és 16.—, Fej-
párna egyedül K 8.—, 8.50 és 6.—, Készlet.
dunyhá 200x140 cm. K 13.—,
14.50, 17.50 és 21.—, Ehhez fej-
párna 90x70 cm. K 4.50, 5.20 és
5.50, Új ke. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.— K 16.-ig. Féltehér
K 17.—, Új ke. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.—, Kifehér
K 30.—, jobb K 36.—, Legúj-
mabb uradalmi fozt. K 45.—, Új
kg. fontatlan 415 lb-król K 26.— és K 30.—, Fehér pelyh, nappelyh
K 15.—, jobb K 6.—, Finom malmetest pelyh K 6.50 1/2 kg.-kint.
Sötét pelyh 1/2 kg. K 2.50 és 3.—, Székülés bármire utánvétel.
Bocserülés postadíjmentes ellenében. Sigmund Lederer, Jano-
witz a. Angel Nr 145. bel Kiattan, Böhmen. ♦♦

Aranyérem, Wien 1912.
IDEGGYÖNGE FERFIK
elgyöngült erejüknél visszatérését elősegítik az
EVATON-TABLETTÁK
által. Kérje az orvosi véleménygyűjteményt. Minta
K 4.20, 1/2 kárton K 10., egész kárton K 18. után-
vétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében:
St. Markus-Apothek, Wien, Hauptstrasse 130
Főterakut: Hunn's-gyógyszertár Budapest, VII. ker.
Erzsébet-körút 58. — Török József Budapest, Király-
utca 12. sz. — Kapható minden gyógyszerárban.

MARGIT-
CRÉMEMargit-szappan
70 fillér.Margit - powder
1 K 20 fill.

a főrangú hölgyek kedvenc széplátó szer, az
egész világon el van terjedve. Páratlan hatása
szerencsés összehatásában rejlik, a bőr azon-
nal felveszi és kiváló hatása már pár óra le-
folyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crém
utánozók és hamisítók, tessék eredeti védjegy-
gyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen
készítményről vállal a készítő mindennemű
felelősséget. A Margit-crém ártalmatlan, szor-
talan vegyíztára készítmény, a mely a kül-
földön általános feltűnést keltett. Ár 1 kor.

Gyártja Földes Kelsmen laboratoriuma Aradon.
Kapható minden gyógyszerárban, illatszer- és drogua-üzletben

MARGIT
gyógyforrás — (Beregmeze.)

gyomor, belek, légzőhólyag s különösen a
légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó ha-
tású még akkor is, ha vérzések esete forog fenn.
Megrendelhető: EDESKUTY L.-nál Budapesten
és a forrás kezelőegységénél Munkácsen.

3. SZ. 1914. (61. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, JANUÁR 18.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.Egyes szám
ára 40 fillér.Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A „Világkrónika”-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg-
határozott viteldij is csatolandó.

„Magyarország helyzete
és az
európai népek harcza“

Irtá: Deme Károly.

Nagy
feltűnést keltenek

azok a leplezetlenül megírt és érthető okokból sokak-
nak nem tetsző

lesújtó igazságok,

amelyekkel
politikai küzdelmeink meddőségére,
nemzetiségi ügyünkre,
beteges társadalmi állapotainkra,
népünk elhanyagolására,
a szocializmus szerepére,
a szláv és német világhatalmi érdekek összeütközésére
és a közel jövőben beálló
politikai és társadalmi forrongásokra mutat rá a szerző.
A könyv csinos vászonkötésben jelent meg és kapható az
ország minden könyvkereskedésében. Ár 3 kor.

Főbizomány: Grill es. és kir. udvari könyvkereskedés,
Budapesten, Dorottya-utca 2. sz.

K NUTH KÁROLY

Os. és kir. főnöke
József főh. udv. szál.

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda: Budapest, VII. ker., Garay-utca 10.

Központi víz-, lég- és gőzfűtés, légszusz és vízvezeték, csatornázások,
szellőztetések, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb. — Tervek,
költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

MAGYAR FÉM- ÉS LÁMPAÁRU-GYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPEST-KÖBÁNYA.

Petroleum-lámpák

a legegyszerűbb kivitelűtől a legpazarabbig.

Légszusz- és villamos csillárok.

Fém- és
dismutárgyak

„OPTIMUS“

nélkülözhetetlen
tűzoltószer gyá-
rakban, üzletek-
ben, irodákban.

Raktárak:

Budapesten:

II. Szilágyi Dezső-tér 3
V. Erzsébet-tér 16.
VII. Erzsébet-körút 19.
VIII. Üllői-ut 2.
Kálvin-tér sarkán.

Pozsony:

Lőrinczkapu-utca.

Köszvár:

Mátyás király-tér.

Debrecen:

Piac-utca.

TÉLI SPORT. — A BUDAPESTI ÁLLATKERTI JÉGPÁLYÁN.

Balogh Rudolf févetele.

Porcellán muzsika

Regény. Irta Szini Sufa

(3-ik kötetem.)

— És egy napon mégis... észrevétlenül, mint a hogy a csillag kél... rejtve, mint a hogy a fű nő... alattomosan, a hogy a ház támad... érezni fogja, hogy a nagy világegyetemből az ön számára csak egyetlen ember született, a kiért élne vagy halnia érdemes... És ez az érzés, a melyet saját maga előtt fog a legjobban szegyni, a melyet minden titkánál feltékenyebben fog őrizni és a mely mégis elő fog törni, mint a hogy a napsugarat nem lehet véka alá rejtetni... ez lesz a szerelem.

— Hogy meri maga nekem mindezt megjósolni? — nevetett föl Livia.

— A hogy ebbe a Porcellán Hajléba beléptem, sajátosság, ez volt az első érzésem...

A szomszéd szobából lépések hallatszottak és Holubár mutatkozott az ajtóban.

— Te még fenn vagy! — csapta össze a kezét. — Éjfélt már elmúlt... most oda van az egész éjszakád, Livia!

— Ép ellenkezőleg, — felelte az asszony. — Végre egyszer alaposan megszabadultam mindenféle furcsa gondolatától, a mi bennem felgyülemlett, motoszkált... egészen meg vagyok nyugtatva... és azt hiszem, jól fogok aludni utána...

Barátodat máskor is meg fogom kérni rá, hogy ilyen lelki kéménysztításban részesítsen.

A mikor Livia eltávozott, Kóbor Kutya ezzel a kérdéssel fordult a házigazdához:

— Mi van a Pantheonnal?

— Nem tudom, — felelte rosszkedvűen Oláh Holubár, — de úgy látszik, hogy a bő vacsora és a nehéz borok eltoppanították a fantáziámat.

A mint szemben ültem az üres rajztáblával, semmisen jutott eszembe, akárhogy is erőltetem magamat. Jobban meggondolva az eddig való tervem kicsinyes és neveléses.

— Miért nem kérdezted hamarabb tőlem? — gúnyolódott Kóbor Kutya. — Én megmondtam volna neked őszintén az igazat. Csak a feleség előtt nem akaralak kisebbíteni...

— Olyan rossznak ítéled a tervemet? — lepődött meg Oláh Holubár.

— Egyenesen gyermekesnek tartom, barátom, — felelte Kóbor Kutya. — Tortát lehet felépíteni a te terveddel, de Pantheon nem...

Gondold meg csak, miről van szó... Egy ezeréves, erényekben és bűneiben is nagyszerű, európai mértékkel és izléssel szegénységében is gőgösen dacoló ország dicőségét kell köbe feltornyosítani... Ehhez nem kőművesek, hanem cziklópókuszok kellene...

Ide nem czirkus-lom és rajz-sín, nem porcellán-sallang és nem mókás romantika kell, hanem bramantei vagy michelangelói köd, a mely összevissza az eddigi hagyományokat és romjain új világot épít!

— Mond, és te éreznél magadban erőt ilyen titáni műhöz? — kérdezte Holubár.

— Az a kérdés, hogy te érezed-e. Ha nem, — mondta Kóbor Kutya, — akkor hozzá se fogj!

— És ha te éreznéd magadban az erőt, a tudást, a tehetséget, — kérdezte Holubár, — akkor kiállnál műveddel a jury elé, a mely felerészben kicsinyes és irigy kollegákból, felerészben előkelő «dilettanti»-emberekből áll?

Megmutatnád tervedet a külföldről importált juroroknak, a kik bármily nagy művészek, az akadémiai professzorok szemével néznek minden titánkodást? A közönség és a sajtó elé mernél állani egy országban, hol minden új szó, új gondolat, ha csak külföldről nem jön, kaczagást támaszt? Itt akarsz világot repeszteni, a hol minden másolva és másolva van, a hol az emberek abból élnek, hogy semmihez nem nyúlunk komolyan és mélyen? Miből akarsz itt forradalmat, miből akarsz itt új világot építeni, a hol minden revolúció egy pofban vagy újságnyalatkozatban lobban ki? A hol a vivő-terem az eszmék végső tromfja? A hol minden arra van beigazítva, ravaszul kiszelve, kiszámítva, hogy a világért se boldogulhasson az, a mi új és egyben magyar, eredeti, ebből a talajból fakadó?

— Mindezt bele kellene építeni a Pantheonba, — mosolygott Kóbor Kutya — és nem

törődve juryvel, jurorokkal, sajtóval, közönséggel meg a világ kerekének állandón rossz nyirkosságával, meg kellene csinálnod a tervet, a melyen az emberek vagy halálra kaczagják magukat vagy az ámulattól megnémulnak... Én így csinálnám!

— Te?... Te Kóbor Kutya vagy, neked könnyű... de én?... Örökre betenném magam mögött az ajtót, a mely az állami és egyéb zsiros megrendelésekhez visz... nyomban bezárhatnám a boltot, az építő irodámat... és várhatnék még ötven esztendőig arra a műbírálóra, a ki a régi akták közül kiánsa az én tervemet és végre fölfedezné, hogy milyen nagy ember voltam... valaha!

— Olybá tűnsz föl előttem, — felelte Kóbor Kutya, — mint a ki szándékosan túlozza a feladat nehézségeit, a melyre nem érez erőt magában.

— Nem, erre a feladatra én csakugyan nem születtem. Hanem ha te éreznél magadban a hozzá való erőt, akkor azt ajánlom neked, hogy... társuljunk. Ebből a szövetségből rossz nem származhat. Te leszel a Titán, én pedig az élet, a gyakorlat ismerője, a te szélsőségeidnek természetes és helyes ellensúlya... így szóló Holubár és kérdőleg nézett Dávid Gáborra.

Kóbor Kutya elgondolkodott. A szövetekezést sem természetesen, sem helyesen nem találta, de legalább egyidőre kenyeret, fődelet és meleget juttatna neki.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

— Jó... nem bánom, — mormogta tehát.

tikus pózban tudott maga elé gondolni és ép ezért nem értette, hogy ez az orvos a milliója és számos háza ellenére hogyan üzheti tovább furcsa mesterségét.

A gazdag lipótvárosi úriasszony pedig rózsaszínű fülszigetjének solitaire-jeivel szándékosan vakította meg a dzsentri asszonykát, a kinek a férje csak osztálytalanácsos volt — évi kilenczezer hatszáz korona, lakáspénzzel és drágasági pótlékkal együtt — mégis «ráta a rongyot».

A születés és vagyon véletlene osztotta ketté a társaságot és Kóbor Kutya azt állapította meg, hogy az az elem, a melynél ez a két kellemes véletlen szerencsésen találkozik, talán egészen ismeretlen a magyar glóbuson. Ezek a félistenek, a kik sohasem ereszkednek alá az emberi salakba.

A társaság középpontja egy kis francia asszony volt, madame Turbot, egy francia újságíró felesége, a ki férje felolvasó estjére jött el Párisból. Az asszonyok elestek, kikémlelték toaletje szabását, harisnyájának, cipőjének formáját, viselkedésének külsőségeit, mintha Páris a kaczer kis asszonykát csak azért küldte volna ki, hogy a legújabb divatról tartson szemléltető oktatást. A férje, a Sorbonne ismeretlen magántanára a XVIII. századbeli francia női szépségről ismételte meg előadását, a melyet délelőtt a Múzeum nagytermében tartott meg és a legtöbben csak azért lesték az ajkát, hogy francia nyelvismeretük és emlékezőtehetségük erejét kipróbálják.

A felesége ellenben a huszadik század női szépségéről győzte meg a nézőt, a kik nem tudtak eléggé csodálkozni, hogy a szoknyahatár szabadsága már milyen merész mértékig harapódzott el Párisban. A két előadás közül az utóbbinak volt nagyobb és megértőbb közönsége.

Női illatszerek párja gomolygott a társaság felett és szinte tánczolt egy távoli zongora dél-amerikai táncz-üteteire. A kiváncsi és ad hoc szerelmes férfiak raja pedig törte a francia nyelvet madame Turbot körül. Mindenkinek eszébe jutott valami régi foszlány régi grammaire-ekből, a melyek azóta ki tudja, melyik antikvárius porlepte raktárában foszladoznak.

És a kis madame Turbot nem értette a váratlan kérdéseket, a melyeket hozzá intéztek, mert a Ploetz, Langenseheid, Ollendorff kis kézikönyvet sohasem olvasta. Oly sokan kérdezték tőle és oly kevesen feleltek neki!

Csárday Olivér messziről figyelte a franciásan hangzó szó-zsivajt. Hirtelen fölkel a helyéről és bár egy szót sem tudott francziául, madame Turbot közelébe férközt és a legelső alkalommal angolul szólította meg.

Madame Turbot meghökkenve pillantott rá, de nyomban angolul felelt vissza. És ettől a pillanattól fogva hiába kérdeztek tőle bármit, rendszerint csak az Olivér kérdéseire felelt és boldogan ragyogtatta nyelvtudását, a mi Párisban az «entente» óta az előkelő világ anglo-mániájához tartozik.

Csárday Olivér játszva győzött. Az angol nyelv versenyét már kevesebben győzték és a helyzet ura, meg madame Turbot fő szórakoztatója Olivér lett. Ő czipelte mindenféle a «mutatványt», az érdekes párisi asszonykát és az asszonyok, a kik még nem ismerték, egymástól kezdték:

— Ki az az elegáns angol fiatalember a párisi asszonyka mellett?

Csárday mindig és mindenütt tudott érvenyesülni és a száz főnyi társaság egyszerre csak azt vette észre, hogy azért gyűlt együvé, hogy Csárday Olivér lássa, hallja, csodálja.

A társaságbeli asszonyokat, a kik túlságosan rendezett és gondatlan viszonyok közt élnek, semmi sem igazta jobban, mint a kaland, a mely egészen kívül esik életük megszabott medrén. Olivérben ösztönyszerűleg megerezték a kalandort és mohón érdeklődtek iránta. Abbe-lilasziú harisnyáinak divatját egyszerre a terem több sarkában tárgyalták az asszonyok, a

kiknek a figyelmét az ilyen külsőségek sohasem kerülik el.

Ezalatt pedig Avramescu professzor egy pillanatra félrehívta Livia asszonyt, megfogta az ütőerét és halkán szolt hozzá:

— Nem igazítja föl magát ez a társaság és ez a kavarodás?

Livia mosolygott. Sejtette, hogy Avramescuban nem a gondos háziorvos kötelességtudása szoltalt meg, hanem a szerelmes ember szíve, a ki minden alkalmat megragad, hogy megfoghassa annak a kezét, a kit szeret.

Liviának tetszett ez a játék. Az orvosi tudományba burkolt udvarlás és több-kevesebb érintkezési szabadság.

— A szívem kissé izgatót, — mondta a professornak.

És Avramescu hernyószerűen puha ujjait Livia szívére tette, valamivel alább a nyitott és hullámzó, gyöngyházfényű kebelnél...

— A miniszter.

Oláh Holubár, mint született házigazda, sehol sem volt jelen, a hol zavart okozott volna, de mindenütt ott volt, a hol vendégei kedvében járhatott. Egyszerre karon ragadta Kóbor Kutyt és mielőtt Dávid Gábor magához térhetett volna, csak ütőközben mellekesen mondta:

— Bemutatlak a miniszternek.

Korvin Ákos kegyelmes úron az ötven-hatvan éves egyetemi tanárak szürke méltósága ömlött el. Redingótja komoly volt, mint egy megnyitott beszéd. Nadragjának foszló alja czúgos czipőre borult és ebben volt valami programmszerű, mintha a régi hagyományokhoz való tartozóságot akarta volna ezzel kifejezni.

A kis madame Turbot-hoz intézte lassú, jól hangsúlyozott szavait, mintha katedrán állna és egy női bölcsészhanghoz beszélne, a ki indexe aláírását várja tőle. Korvin Ákos francziául beszélt, elég tisztességesen és ezért Csárday Olivér hosszabb időre némaságra volt kárhoztatva.

Holubár a miniszter elé tolta Kóbor Kutyt és közben néhány bemutató szót rebegett. A kegyelmes úr megsztorította Dávid Gábor kezét, aztán tovább beszélt a francia asszonyhoz, végevárhatatlan szóadattal. Korvin Ákos alig tudta palástolni, hogy gyönyörködik a saját szava csengésében és olyan beszédet vágott ki, mint Mirabeau valamelyik forradalmi gyűlésen. A magyar elokvencia megtestesült szobra volt a kegyelmes úr.

Kóbor Kutjának nem jutott más szerep, mint hogy némán a hallgatóság közé állt és onnan figyelte a miniszter környezetét. Csárday Olivér áhítatosan megfeszített arcvonásokkal figyelt Korvin Ákos minden szavára, de a közben úgy tett, mintha elmerülésében észre sem venné, hogy karja madame Turbot karcsú dereka köré fonódik. Úgy állt ott, mint a nép, a mely menyeyei szöveget hallgat átszellemülve.

A kis francia asszony a miniszter czipőjére mélaótt el, alig tudta visszafogani a nevetését, mert oly furcsa volt előtte ez a szakállas száj, a mely a mondatok lassú és végtelen sorát fűzte egymáshoz.

— Mais — szolt hirtelen közbe madame Turbot — est-ce que vous-êtes jeun?... je vous donne quarante ans! c'est le maximum.

— Negyven évesnek tart legfőbbje a nagysága, — magyarázta a miniszter a környezetének és boldog mosoly ömlött el az arcán, mintha szóközi sikerének legnagyobb diadalát érezné át.

Csárday Olivér megragadta a miniszternek ezt az önfellett pillantását és angolul megkérdezte az asszonykától:

— Nem parancsol valami hűsítő italt?

— Oh, yes, — felelte madame Turbot, mire Olivér a miniszterhez fordult:

— Remélem, felünk tart, kegyelmes uram?... Ő nagysága megcsomajazott...

Olivér így ragadta ki a társaságból a párisi asszonykát és vele együtt a minisztert is, hogy mindkettőjüket végkép lefogalja magának...

— Micsoda ügyetlen ember vagy te! — mondta Oláh Holubár a Kóbor Kutjának.

— Nem vagyok Csárday Olivér, — felelte az vissza.

Avramescu tanár a hallnak ugyanabba a búvó szögletébe vonult, a hol korábban Olivér próbálta ki abbe-lilasziú divatja vonzóerejét

és szorosan megfogva Livia asszony pulzusát, szolt kéréssel:

— Ne menjen még, Lili...

— De a vendégeim...

— A vendégeim előbbre való az egészsége, — mondta Avramescu meggyőződés nélkül, — nézze, máris jelentkezik a láza...

— De nem maradhatok, tanár úr...

— Csak azért akar elmenni tőlem, — szolt komoran Avramescu, — mert örökké a szeme előtt van az a divatbáb...

— Ki az? — mosolygott Livia.

— Hiszen nem tudja levenni a szemét róla, — panaszkodott Avramescu. — Vagy azt akarja, hogy meg is nevezem, hogy ki az? Nem. Vannak nevek, a miket nem tartok érdemesnek megjegyezni.

— Csak nem lett rám feltékeny, tanár úr? — kérdezte kacérán Livia.

— Feltékeny vagyok, — suttogta Avramescu, — féltem a szemepillantását... a lehelletét... a mosolyát... mindezt a magamé-
nak tekintem!

— Micsoda jogan?

— A szerelem jogán!

— Ha ezt a férjem hallaná!

— Nem törődöm senkivel, — rebegette Avramescu. — Maga az én első szerelmem! Eddig könyveimbe temetkeztem, semmi más nem voltam, csak orvos... nőt nem ismertem... nem ismertem az életet... és csak most fedezem föl magamban, hogy a nők nevelik az igazi orvost, nem pedig a klinikák... Megtaláltam a szívemet és azóta jó orvos vagyok. Nem önzésből beszélek így, Lili. A mióta magát ismerem, egészen megváltoztam, mintha a szervezetem teljes és tökéletes anyageserén ment volna át... A szerelem valósággal inspirál rá, hogy az emberiség jólétének emelésére fordítsam minden erőmet és tehetségemet. Ha valami nagy orvosi felfedezéssel fogom meglepni a világot, azt csak magának fogja köszönhetni az emberiség! És a maga neve az enyémekkel együtt fog a tudomány csarnokának legfensé-
gesebb márványtábláján szelegelni... A szer-
nek, akármiből is lesz, «livian» lesz a neve... És százezer meg százezer szenvedő, ideges asszony fogja a maga nevét áldón emlegetni...
Ime, Lili, ilyen nagy dolog a szerelem!

— Különös, — mosolygott Livia. — Én már valósággal állami szabedalmat kérhetnék rá, hogy ihlet, műsza szerepemről a világ is tudomást szerezzen... A férjem meg akarja építeni a gellérthegyi Pantheon és inspirációért hozzám fordul... Ön fel akarja fedezni az idegbajok nagy szérumát és a szememben keresi... Csárday Olivér egy egészen új művészi esztétikát akar építeni az irántam való vonzalmából...

— Oh igen! — búgta búsan Avramescu, — ez a nő nagy, néma és isteni szerepe a földön. Egy asszony néha egész sereg férfit, tudóst, költőt, művészt tud inspirálni halhatatlan tetek-re és a világ mégis, mikor nagyjainak szobrot emel, megelégedezik azokról, a kik a lángelméket inspiráltak és a kiknek voltaképp az emberiség mindent köszönhet. Szerelmem nélkül még nem jött létre nagy dolog a világon!

— Csárday Olivér azt mondta, — szolt kacérán Livia, — hogy abban, a hogy tiz esztendő múlva a házakat építeni fogják, vagy a hogy majd a festményeket festik, a szobrokat faragják, a költeményeket írják, a zenét komponálják, benne lesznek én is, mert akkor az egész világ az ő esztétikáját fogja magáévá tenni, a melyet én inspiráltam.

— Maga benne lesz, Lili, abban, a hogy Európa térképe húsz év múlva ki fog alakulni, — szolt Avramescu. — De nem a Csárday Olivér esztétikájában, mert Csárday csak szélhámos divatkereskedő, hanem a «livian»-ban, a mely meg fogja szüntetni az idegességet és egy egészséges, nagyszerű, új Európával fogja megajándékozni a földet.

— Mi minden nem lesznek én húsz év múlva, — nevetett föl Livia, — az emberiség árkanuma, az új esztétika és a gellérthegyi Pantheon...

— A gellérthegyi Pantheon! Erről beszélnek, ugyebár? — kérdezte a miniszter, a ki most Liviahöz lépett. — Bocssáson meg, nagyságos asszonyom, hogy zavarom... néhány szót akartam még váltani önnel, mielőtt távoznám.

— Professor Avramescu, — mutatkozott be a miniszternek a tanár úr.

— Avramescu? — szolt a miniszter. — Tanár úrnak egy kérvénye fordult meg nálam...

Valami gyógyszerrel van benne szó...

— A «livian»-ról, kegyelmes uram.

— Ah, igen!... Olivér, kérem, jegyezze föl ezt a nevet és juttassa eszembe.

— Nem fogom elfelejteni, kegyelmes uram.

Livia asszony csodálkozva nézett föl Olivérre. Mikor a kegyelmes úr megérkezett, még talán sejtelmé sem volt róla, hogy a hallban egy Csárday Olivér nevű urat fognak neki bemutatni és alig egy óra múlva már bizalmasan Olivérnak szólítja, rábizza az emlékezőtehetségét és úgy bánik vele, mint régi, benső ismerőssel.

Livia kereste ennek a fordulatnak a magyarázatát és szemével a kis párisi asszony után kutatót, de madame Turbot nem volt látható sehol.

(Folytatása következik.)

OZERUZA-SOROK PETRARCA KÖNYVÉN.

Itt az írás: nem legényes sorok,
Régi epedések, régi torok
Búgása bögött így ezelőtt,
Igy irtak a hajdani nem szeretettek,
Igy irtak a régi, bús szeretők.

Nem azért irok, hogy fordítsd felém
Fehér arcod. Oh már beérem én,
Ha torkomon buknak a szavak.
S szám kérdeni, kérti se, mást sohse merne,
Mint a sirást és sirni talán szabad.

Boldog vagyok, mert nagyon szenvedek,
Boldog vagyok: érted vagyok beteg,
Halálra szánt, mint rég ezelőtt,
Mint régen a hajdani nem szeretettek,
Mint régen a régi, bús szeretők.

Ady Endre.

NAGY NAPON.

Ma végre égő álmom teljesül:
Ma este véled leszek egyedül.

Mint pásztortűz a messzi pusztaságot,
Napom előre bñhorszinbe mártod.

Előttem áll a mának kristály kelyhe,
Habzó piros bor gyöngyivel megtelve.

Forr vérem, forr mint omló ércz patakja,
Kiált belőle fásultság salakja!

Agyam lobog, mint máglya vig rakása,
Hogy száz keservem porhamuba ássa!

Oh mennyi mindent cselekszem ma estig,
Ma semmi vágy előlem nem menekszik!

Mind, mind, a mit rég tompán halogattam,
Ma befjezem győzőn, roskadatlan!

Ma büszke mámor bajnokra várászol,
Kirohanok a korhadt gyávaságból!

Ma jobbra-balra sújtok fegyveremmel,
Hogy gáncsot vetni többé senki sem mer!

Ma meglátjátok, ki fia vagyok,
A szürkeségből milyen fény ragyog!

Ma nem rovom a gyöngök bús robotját,
Ma megiszom az élet teli kortyát!

Ma kiürítem kelyhemet fenéig —
Mert teveled hőrpínlhetem a végét!

Lenkei Henrik.

(TÜKÖRY LAJOS.)

Bölcsője az Alföldön Körösladányban ringott, a sir a Monte Pellegrino tövében Palermóban borul föléje. A kezdet és a vég közt szeszélyes zezugokban húzódo életútja úgyszólván egyetlen küzdelem volt a szabadságért. Eleinte jószágkodott Nagyváradon, hogy majdan közhivatalba léphessen, de a szabadságharc őt is letértette a polgári pályáról és katonává tette. A fellázadt szerbek elleni csapatokban küzdött, mint bihari nemzetőr, majd felcsapott honvédek és végig küzdötte az erdélyi hadjáratot az 55. zászlóalj soraiban. Midőn az orosz túlerő Törökországba szorította a vöröstoronyi-szoros kicsiny honvédseregét, melyben ő Ihsz Dániel parancsnoknak volt segédtsíztje mint főhadnagy, ő is száműzetésbe került.

Tüköry ezután sem lépett vissza a polgári életbe, mint törökországi menekültjeink jó része, hanem belépett a török hadseregbe és Szelim név alatt főhadnagy lett a 3. török lovasezredben Damaszkuszban. Csakhamar újra a csatatérre került, mikor kiűzték a krími háború, melyet egy angol történetíró szerint az a felháborodás tett elkerülhetetlenné, melyet Oroszországnak a magyar szabadságharcba avatkozása keltett Európában. Részt vett Karsz ostromában egykori honvéd bajtársa, Kmety altábornagy oldalán, mint ennek hadsegéde. Az ostromnál meg is sebesült s elismerésül őrnagyi ranggal és a Medzsíd renddel tüntették ki.

Átlőtt balkarjával sokáig betegeskedett Konstantinápolyban Tüköry, de alig ütött ki 1859-ben a háború Ausztria és a Franciaországtól támogatott Szardinia között, elbocsátatását kérte a török hadseregből és sietett Itáliába. A magyar légiónak még szervezés alatt állott, mikor Tüköry Lajos a harcztérre érkezett. Beállott tehát Garibaldi önkéntesei közé. S a híres alpesi vadászok, a *cacciatori delle Alpi* soraiban mindig a legelső között küzdött.

Napoleon azonban Poroszország készülődése hírére az osztrák Itália felszabadítását befejezetlenül hagyva, békét kötött Ausztriával, a nélkül, hogy Magyarországért egy lépést tett volna. Tüköry a háború megújulásának reményében hiába foglalta el a magyar segédsereg

4. zászlóaljának parancsnokságát, a légiót csakhamar fel kellett oszlatni. Tüköry erre belépett az olasz hadseregbe abban a reményben, hogy az Olaszország és Ausztria közti leszámolásba még bele lehet kapcsolni a magyar ügyet.

Mikor Garibaldi kardot ragadott Szicília felszabadítására és Sziciliában termelt, a Marsalában partra szállott ezer szabadsághős sorában ott volt Tüköry is, mint Garibaldi egyik segédtisztje. A kis csapat a királyi seregek túlhatalmával szemben bevette a sziget fővárosát Palermot, mire úgyszólván egész Szicília szabad lett. Az ostromnál azonban Tüköry elesett. Az előcsapatot vezette a Porta Termini ellen és golyót kapott bal czombjába. «Előre, előre!» — kiáltotta oda katonáinak, kik hátra akarták vinni — «Gátoljátok meg inkább, hogy itt fogjon el az ellen!» Mikor aztán bevették a várost, Tükört beszállították a san-lorenzói herczeg, Tomaso Oneto palotájába. Nem ejtett egy jaj-

TÜKÖRY LAJOS.

ANNAK A SZOBÁNAK AZ ABLAKA A SAN-LORENZÓI HERCEGE PALOTÁJÁNAK UDVARÁN, A HOL TÜKÖRY MEGHALT.

A SAN-LORENZÓI HERCEGE PALOTÁJA PALERMÓBAN, A HOL TÜKÖRY MEGHALT, A HÁZON EMLÉKTÁBLÁT ÁLLÍTOTTA.

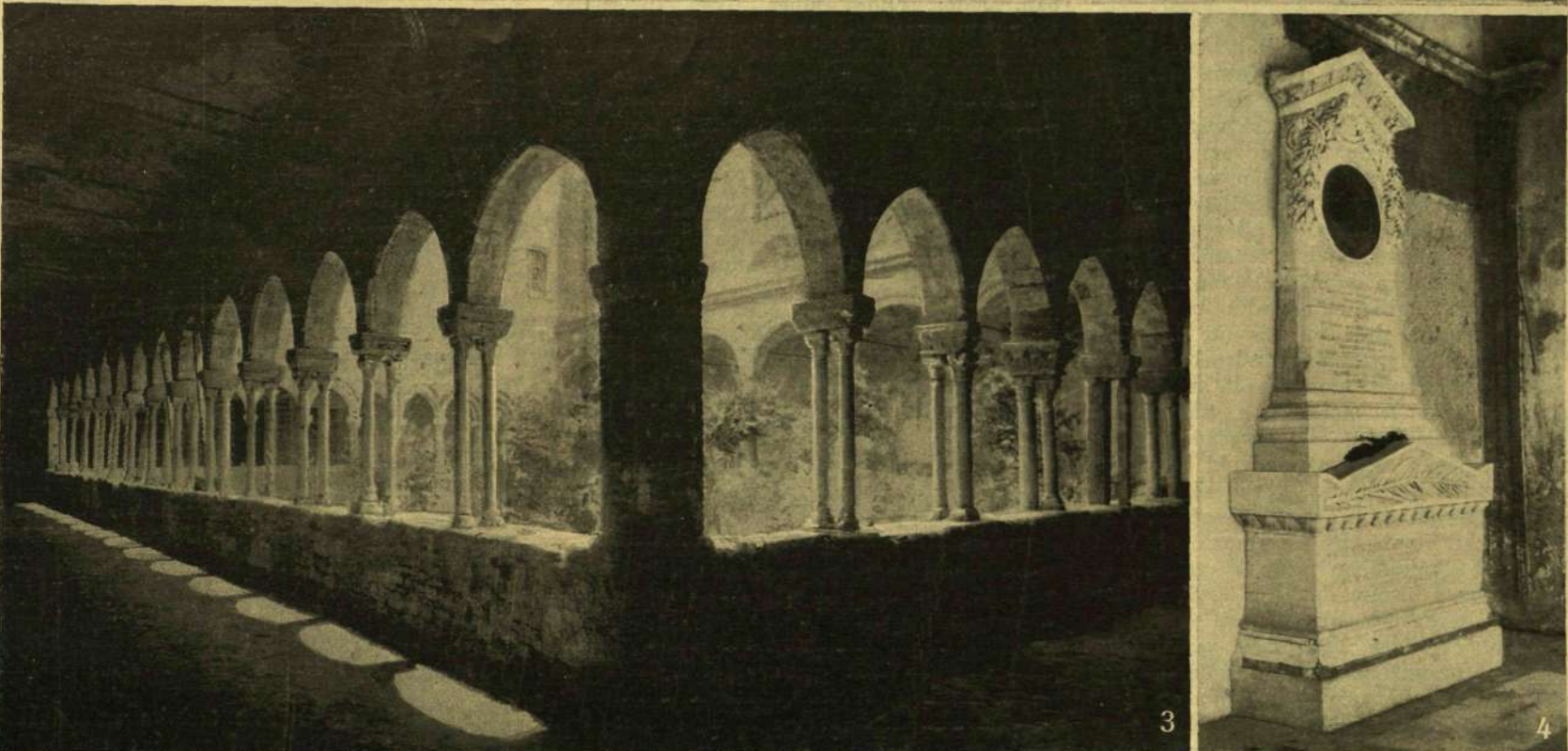
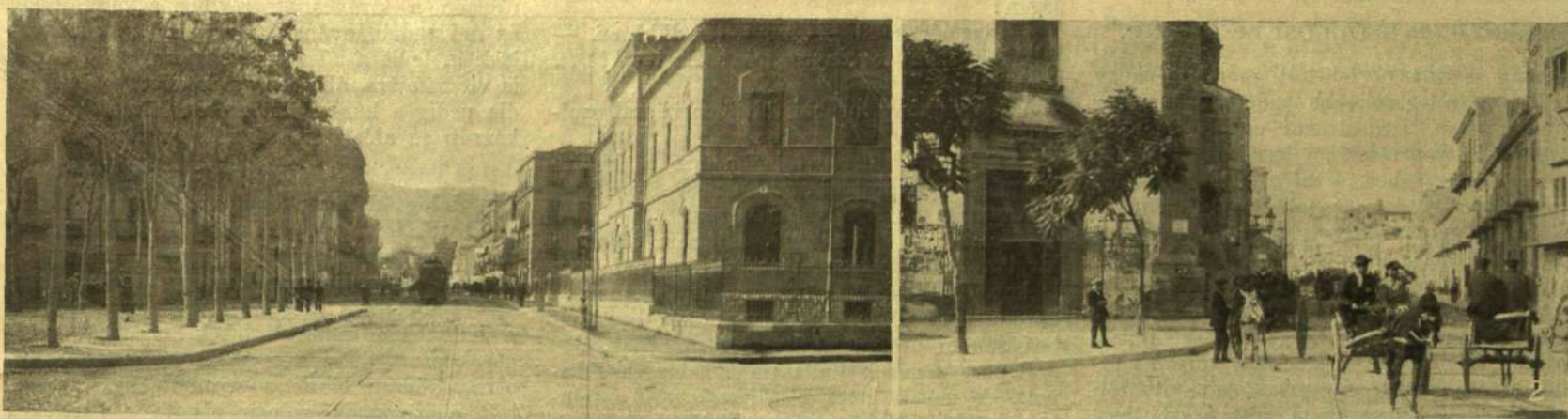
szót, nem hallatott egy sóhajt se, sőt boldognak mondta magát, hogy a szabadságért esett el. Remélte, hogy rövidesen visszatérhet a harcmezőre és Garibaldival meg sem állnak Magyarorszáig. Palermo legelőkelőbb hölgyei a legnagyobb odaadással ápolták. Hasztalan. Az amputáció se mentette meg, tizenegyed napra halott volt.

Garibaldi gyönyörű napiparancsban állított örök emléket Tüköry ezredesnek és az első hozzá pártolt Bourbon hadihajót az ő nevére keresztelte.

Temetése valósággal apotheosis volt. A met élén gyászlobogó helyett zöldféhérpiros zászlót vitt egy barát végig a fellobogózt városban, hol az utcaszegleteken a sziget pártónájának, Szent Rozáliának képe mellett ott ékeskedett Garibaldi képmása. A bajtársak vitték a koporsót s kísérte az egész pirosinges armádia és az egész Palermo a Sant' Antonino templomáig, melyben nyugalomra helyezték. A magyarokat a marsalai ezer gyászában Türr István és Sági Lajos képviselték, az ezer negyedik magyarja, Goldberg Antal sebesülten feküdt a palermói kórházban.

Palermo halála kiadhatatlan Tüköry iránt, ki fiatal életét odaadta megváltásért. Tüköry volt az első, kit arra érdemesített, hogy egyik útvonalat róla nevezze el. Az ő nevét viseli a palermói tüzérkaszárnya is. A házat, a hol meghalt, emléktáblával látták el. A marsalai ezer vállalatának félszázados évfordulóján pedig a város exhumáltatta holttestét és új diadalmenettel átvitte főtemplomába, a San Domenico-ba, legújabbban pedig végleg elhelyeztette a templom keresztfolyosóján és Ferraro szobrásszal síremléket készíttetett neki.

Ott nyugszanak most Tüköry csontjai a templom udvarcsarnokának árnyas ívei alatt, mely az *Atrio della storia patria*, vagyis az olasz történelem csarnoka nevet viseli. Koporsója felett a padozat márványabláján olaszul van a neve bevéve: Luigi Tüköry. Síremléke a szicíliai költő, La Scuola olasz feliratát viseli. A palermói ember nem is említi másként, mint «il nostro Tüköry», a mi Tükörynk. Hendel Ödön.

1. A Tüköry-út Palermóban. — 2. A Tüköry-út torkolata. — 3. A templom keresztfolyosója, melyben Tüköry emléktáblája fel van állítva. — 4. Tüköry emléktáblája. — 5. A palermói San-Domenico-templom, a hol Tüköry hamvai pihennek.

EGY MAGYAR SZABADSÁGHŐS EMLÉKEI PALERMÓBAN.

REPCZE.

Elbeszélés. — Irta SZÖLLŐSI ZSIGMOND.

Igazság szerint el lehetett mondani, hogy ez a Repcze a legszelebb tudományú ember volt a faluban. Irni-olvasni ugyan nem tudott, de a vályogvetéstől a kazalrakásig értett minden mesterséghez, a mi valóban hasznos és valamirevaló. Azt se lehetett volna mondani rá, hogy húzódozott a dologtól, mert épen a sokféle tudománya miatt kapós ember volt és akár olyan munka akadt a ház körül, a mit más nem tudott, akár olyan, a mit más röstelt elvégezni, csak Repczéért szaladtak a *hivatalba*, a mi alatt a Lucoskor koresma értendő. Ráérő idejét ugyanis Repcze itt töltötte, a míg egy árva garas volt a zsebében.

Mert, családlatosképen, a sokféle tudománya még annyi tekintélyt se adott Repczének, hogy egy garas hitele lett volna a koresmában, a hová minden keresetét hűségesen elhordta. Társadalmi helyzetére nézve ő volt az az ember a faluban, a kiről azt mondják, hogy — az első hátulról. Talán még a Józsi cigányoknak is több volt a becsülete, mert ez a maga putrijában lakott és kilencz gyereket püfölkelt, ha megharagudott: ellenben Repcze árva magánosságban düllöngött élete útján teljes hajléktalanságban. Ennivalót ott löktek neki, a hol épen dolgozott és ott húzódozott is meg éjszakára nyáron az udvarban, télen az istállóban. Kapós ember volt, mert nála ocsóbban senki se mérhette a tudományát és a keze munkáját: de a falu gőgös. A mindenki cselédjének nem a mindenki becsülete, hanem a mindenki megvetése, lenézése az osztálya. Repczének az is ritka tisztesség volt, ha a koresmában valaki egy asztalhoz ült le vele.

Jutott-e egyáltalában valaha valami az eszébe, egészen bizonytalan; de egészen bizonyos, hogy Repczének sohase jutott eszébe az, hogy ezen a renden bántódjék vagy ellene lázadjon. Repczének nem volt fájdalom vagy megalázás az, hogy neki *gazd'uram* az egész világ, ellenben öröm volt, ha egy rongyos kabátot kapott és gyönyörűség, a hányzor nyakon kapta a vékony, hosszúszerű pálinkás-üveget. Szóval, Repcze nagyjában meg volt elégedve a világrénddel, a hogy sose kívánczolt el a faluból. Pedig a hurcolkodás nem került volna valami nagy munkájába.

... Szép, napos szeptemberi délelőtt történt. Repcze a Grosz Ignác udvarában a tűzifa összerakásával foglalkozott. Igen szerette ezt a házat, mert itt még vacsorára is meleg éltel kapott és a Grosz Ignác vegyeskereskedése italméréssel lévén kapcsolatos, a pálinkát se sajnálták tőle.

Rakta, rakosgatta a levett czölöpök közé a fahasábot Repcze, egyszerre csak nyílik a kis kapu és belép rajta egy csomó ujsággal, levéllel a kezében Szücs Tamás, a postás. Egyenesen Repczének tart.

— Kendhez gyövk, — mondja. — Levelet hoztam.

Repczének kiesett a kezéből a fadarab. Rábámult a postásra és akadozó hangon kérdezte:

— Levelet?... Mán hogy énnekem?

— Kendnek.

Egy kékbörítékos levelet szedett ki a csomóból és Repcze felé nyújtotta.

Ez azonban nem nyúlt érte. Sőt önkéntelenül hátrább lépett. A szeme csodálkozva és gyanakvó hitetlenséggel meredt a postásra. Halkan mondotta:

— Hogy énnekem?... Énnekem gyött volna?...?

Az eseményt, hogy Repcze levelet kapott, nemcsak ő maga érezte különösnek és rejtelmesnek. Grosz úr meg a ténsasszony is kijötték a csudára és Juli is odacsoportosult a postás mögé, a ki, hogy a Repcze hitetlenségét legyőzze, hangosan olvasta a címet:

Tek. Repcze István úrnak

— No! Most más hiszi kend, ugy-e?

De Repcze állhatatos maradt a húzódozásban. — Nem vállalom, — mondotta csöndes határozottsággal. — Nem vállalom... Én rajtam nem lehet a törvénynek semmi keresete... Világéletemben soha semmi írást nem kaptam...

Grosz úr fölháborodott ekkora együgyűségen:

— Számár kend, — mondotta dühösen. — Hisz ez nem törvényes írás! Ez levél!... Számár!

A ténsasszony további fölvilágosítással szolgált:

— A mi a törvénytől jön, azt a kisbíró hozza, nem a postás!... Ez nem olyan!

A postás szeretett volna végezni. — Ettől ne féljen kend. Ez nem olyan, a kivel az adót suttogtatják. Olyat kend nem is kap. Ez Pestről gyött, nem is egy, hanem három. Egy Tóth Mihály uramnak, egy Eszteri Sándor uramnak, egy meg magának.

Repcze a nevek hallatára a kalapjához kapott. A másik kettő *első gazda* volt a faluban, módos, földes ember. Ilyen társaságban még nem emlegették az ő nevét. Megilletődve, zavartan nézett körül, aztán vállat vont és tévován szölt Grosz úrnak:

— Tessék hát szíves lenni átvinni, ténsuram, mert én nem tudom, hogy kell banni vele.

Grosz úr átvette a levelet és nyomtatott papírozt húzott ki a borítékból, a mely le se volt ragasztva. Csak egy pillantást vetett bele és elmosolyodott. Derűsen mondta:

— No Repcze, most már vehet gépet, ha akar! Mert tudja, mi ez? Ez egy árjegyzék! Érti?... Egy árjegyzék!... A mit a gyáros küld, hogy vegyének tőle gépet.

Ezzel már el is akarta dobni a levelet, de Repcze mohón kapott utána:

— Tessék csak ideadni!

Grosz úr nevetett:

— Hát minék ez magának?... Akar gépet rendelni?

Repcze zavartan, csöndesen mondotta:

— Nekem gyött. Az enyim.

— No, itt van! — És Grosz úr nevetve ment be a boltba.

Repcze pedig úgy vette át a levelet, mintha galambtojás lenne. Szinte remegett a keze, mikor megfogta. Arra, hogy elolvassa, már nem merte megkérni Grosz urat, mert félt, hogy megharagszik érte... Kissé túlságos kíváncsán is lett volna, mert a levél nem is levél volt, hanem valóságos kis könyv, a minék az elolvasása nem kis földadat lehet annak se, a ki ösmeri a betűt.

Vizsgolt a sommás elintézésbe se volt bele-nyugodva. Ha árjegyzék is az a levél, nem azért kinlódott az a gyáros, a ki küldte, a megírásával, meg nem azért kölkekezett bélyegre, hogy még csak el se olvassák. Leült a farakás tövébe és ha már az írást nem is tudta elolvasni, legalább a képekben gyönyörködött. Igen gyönyörű képek voltak: Vasborona, szecsakavágó, gőzeke, szélrosta, meg még egy egész csomó mindenféle ilyen gazdasági gép. Olyan is, a minék Repcze nem tudta kitalálni a rendeltetését. A mi megint olaj volt a kíváncsiasága tüze.

Nem is állta sokáig. Főlpattant. Zsebre-nyúlta a levelet, óvatosan szétnézett és megállapítván, hogy senki se látja, szépen kisért az udvarból. Ment egyenesen Tolvaj Balázs, a csizmadia háza felé.

A csizmadia nagytudományú ember volt, különösen az olvasásban kiváló. Nincs az a vastag könyv, a kit végig ne tudott volna olvasni, ha föltette a pápaszemét. Úgy ment az annak, mint a folyóár. Soha egy szót el nem hibázott...

A csizmadia szerette a tudományát produkálni és ezért igen szívesen állott ez irányban a népek rendelkezésére. Mikor Repcze előadta, hogy mi járban van, nem mutatott semmi különös meglepetést, — tudós ember nem csudálkozik, — hanem föltette az okuláréját és bizonyos ünnepi komolysággal mondta:

— Adják csak ide azt a levelet. Majd eligazítjuk.

Csak egy pillantás és Tolvaj Balázs már kész volt a megállapítással:

— Nyomatatva van. Ez nyomatvány-levél.

A Repcze arcán nyugtalanság tükröződött. De a csizmadia mindjárt megvizsgálta:

— Ez nem baj. Minden írás között az illet szeretett legjobban. Mert ez nem aféle macskakaparas. Most hát csend legyen!

Az inasgyerek abbahagyta a kalapálást,

a majszterné, a kit behozott a konyhából részben a kíváncsiság, részben a vágy, hogy az ura tudományának ragyogásában gyönyörödjék, leült a küszöbre, Repcze a lélekzetét is visszafogta állt az ajtó mellett, a csizmadia pedig a háromlábú széken közelebb szánkázván az ablakhoz, elkezdte az olvasást:

Budapest: postabélyeg kelle.

A dolog eltartott egy óra hosszát. És az apostolok tanítását a bivek odaadóbb lélekkel nem nyelheték, mint a hogyan a kis gyülekezet a csizmadia szavában egy álló óra hosszát hallgatta a czég nagyszerű gyártmányát, a különböző motorok, ekék, boronák, vetőgépek pazar dícséretét. Mikor aztán azt is elolvassa, hogy kinek a nyomdájában nyomtatott, a csizmadia szépen betette a borítékba a levelet és visszaadta Repczének.

— Megvagyunk! — mondotta csendes büszkeséggel.

— Köszönöm a szíves fáradságát, — mondta őszinte érzéssel Repcze. — A jövő héten meg-tapasztom érte a kis ól falát.

A csizmadia legyintett:

— Nekem ez nem fáradság.

— Szörnyen érte ő ezt! — mosolygott boldog büszkeséggel az asszony.

Repcze, mialatt a zsebkendőjébe csavargatta a levelet, nem állhatta meg a fölvilágosítás nélkül:

— Hárman kaptunk ilyet Budapestről. Tóth Mihály uram, Eszteri Sándor uram meg én...

A majszterné megilletődött a nagy nevek hallatára:

— No lám! — mondotta őszinte csudálkozással.

Repcze furcsa, boldog zavartsággal mondotta:

— Hát... szép levél!... Nem azért mondom, mintha dicsekednék vele, de szép levél!... Mán csak a képek is benne...

— Hát, — mondta a csizmadia, a kit kissé elfárasztott a nagy olvasás, — ha valami ilyen lesz, máskor is szívesen...

Repcze szerényen mosolygott és csöndesen mondta:

— Sose kapok én ilyet többet...

A majszterné jólelkűen tiltakozott.

— Ezt most mán nem mondhatja! Ha egyszer megindult... No, segítse továbbra is az Isten...

Mintha valami édes ize meg muzsikája lenne a napfénynek. Repcze könnyű, kedves szédületet érzett, mikor a házból kilépett.

A szerencse azonban vele volt. Alig ment vagy három házat, más jeles emberrel találkozott. Manyrival, a ki parádeskocsis volt az udvarban, tehát nagyvilági dolgokban fölülte járatos ember.

Repcze vakmerően útjába állt a pántlikás kalapos férfinak ezzel a szóval:

— Ujság van!

A parádeskocsis egy szót se szölt, csak gögösen végignézett a talakodón. De Repcze, a helyett, hogy megijedt volna, kérdezetlenül felelt:

— Levelem gyött Budapestről!

Manyrinak hitetlenségbe olvadt az arcán a fölháborodás. Most már megszólalt:

— Levele gyött... kendnek? Inkább tán az esze ment el?...?

De ebben a pillanatban már hámozta is ki felé a zsebkendőből Repcze a bizonyosat. A kocsis összeránczott homlokkal, csodálkozva nézte és mikor a kezében volt a dokumentum, erősen csóválta a fejét. Hosszan nézte a levelet, azután a szakértő ember hangján jelentette ki:

— Az a! Levél. Még pedig czirkula!

Repcze megrettent a szóra. Izgatottan kérdezte:

— Micsoda? Hogy mondta kigyelmed?

Manyrin keményen megismételte:

— Czirkula!... Czirkula-levél. En ezt nagyon jól ismerem, mert az udvarba a ki levél gyön, a fele ilyen. Kereskedők meg gyárosok küldik nagyobb helyekre!... De hogy kend hogy jutott hozzá?...?

A kocsis nem győzte csóválni a fejét ezen a különös eseten. De, hiába, a levél ott volt a kezében, rajta a Repcze István szabatos címe:

— No; oszt még tekintetes úr is lett! Mert

ez a *Tek.* itt azt jelenti, hogy tekintetes!... Hát van mán titula Repcze tekintetes úr!... Azt hiszem: elásott pénze van kendnek, azt tudták meg Pesten!

Tréfált a parádeskocsis, de nem volt fölünk a szavában. Egész más hangon beszélt már Repczével, mint előbb, a mikor majd hogy félre nem lakte az útjából. Még kezelt is vele, mikor elváltak, a mely tisztesség idáig világéletében nem érte Repczét a Kanyuri Gábor részéről. Kisebb embertől se sokszor.

Csoda-e, ha különös érzések zsongása töltötte be a Repcze lelkét és különös gondolatok rajzottak a fejében. Ki-kivette a levelet és nézte a borítékot és így okoskodott:

— Ezt nekem küldték. Ez itt az én nevem rajta. Repcze István... Ez nekem jött Budapestről, engem keresett és csakugyan meg is találta. Budapestben is tudják, hogy én vagyok, mi a nevem, melyik a falum... Engem is számon tartanak hát valahol... Hasztalan mondta az a csúszájú Vászari Péter, hogy nálam még az ő kutyája is több, mert az leg-alább be van írva, mint adófizető, ő meg nincsen?... No hát most járassa a száját!...

Azután meg az öreg Dédi Julis néni sürű mondása jutott az eszébe, hogy: vak a szerencse, de azért megleti azt, a kit keres, az árokapton is. Lám: ötlet is meglette a levél, pedig Budapestről jött és soha a hírt se hallotta annak, a ki küldte. Nem is volna boldogság elmenni arra a Pestre. Mégis csak más világ lehet ottan, a hol így válogatják ki: kinek küldjenek levelet...

Csöndes, mosolygós öröm hullámozott a Repcze arcán és ringatózott a lelkében. A fejét följebb emelte egy vonallal és könyvebb, ropogósabb lett a lépése, mint volt máskor. Valami, szinte áhítatos derű sugárzott a szívében és néha bele-belesűgta mosolygva a levegőbe:

Tekintetes Repcze István úrnak...

Hogy nem rejtette véka alá a szerencsét és nem tartotta titokban a nagy ujságot, az természetes. A kivel az utcán találkozott, az megtudta, hogy Repcze levelet kapott Budapestről, de itt-ott betért a házakba is, hogy megjelentse az eseményt.

Igy hát nem érthetetlen, hogy mikor Repcze este betért oda, a hol a nap fáradsálmait mindig kipihenni szokta és a hol a levegő neki balzsamosabb volt, mint a világ akármelyik

virágos kertjében: a Lucoskoba, a nagy esemény híre már szembe jött vele.

A koresmaházban őt legény búslut vidám hangossággal. Őt legény, mind annak a dícsőségnek a jelöltje, hogy pár hét múlva rájuk húzzák az angyalbört. Ezek most minden este azzal foglalkoztak, hogy búcsúztak a czibiléttől és — mert huszárnak viszik valamennyit — már előre gyakorolták magukat a sarkantyúpengetésben, ha nem is volt a lábukon. Így illik ez ebben a sorban. Ficzánkolják ki magukat addig, a míg pályát nem vet a nyakukba a régula.

A mint Repcze a koresmaajtón belépett, a leghangosabb legény, Eszteri Ferencz, a nagy gazda Eszterinek a fia, már ezzel fogadta:

— No Repcze! Alig győztük már várni! Három vak ember dicsekedett vele, hogy olvaszt a gyönyörű levelet, a mit kendnek küldtek Pestről!

A czimborák kitünőnek találták az ötletet és hangosan derültek. Repcze is mosolygott. De nem szívből. Csak tiszteletből. Csöndesen mondta:

— Látó ember is megnézheti... Különbö te az apádnál is megleheted a pártját. De a legény akaratoskodott.

— Én csak a kendére vagyok szörnyen kíváncsi! Mert azt mondják: mind közt ez a legszebb! Ide vele no!

Repcze zavartan szerénykedett:

— Semmivel se más ez a többinél!

De azért odaadta a levelet, a mit a legény gorombán rántott ki a kezéből. A lámpának tartotta és olvasta:

Tek. Repcze István úrnak.

Akkora kacagás lett, mint az égzengés.

A legények kórusban harsogták:

Tek. Repcze István úrnak!

Repcze elvörösödött. Fojtott hangon mondta:

— Add vissza azt a levelet, Ferencz!...

Add vissza, no!

A legény nevetve felelt:

— Sort várjunk, tekintetes úr! Sort várjunk!... Előbb elolvassuk!... Tekintetes úr!

Nagyon halkan mondotta, de valami olyan különös, fenyegető morajlás volt a Repcze hangjában, hogy a legénynek megvilámlott a szeme és piros lett a homloka tőle. Még hogy a Repcze mer ilyen hangon szólni hozzá!

Főlkapta a fejét és dühös gúny villámlott át az ajkán, mikor megszólalt:

— Ne te ne!... Tekintetes úr!... Nem merek ellenkezni, mert még megharagszik!...

Hát nesze!

És ebben a pillanatban a levél száz darabra tépve, foszlányokban hullt a Repcze lába elé a padlóra.

Repcze pedig állt megkövülten. Az arca színe olyan, mint a kősoó. A szeme kimered és a tekintete, mint a félrevert harang nyelve, úgy ugrál a helyén álló legény és a szétröppent papirosfoszlányok, a levele rongyai között... Egy pillanatig... Azután szinte süvítő sebességgel egy szék lendül a levegőbe és reesege csap le az Eszteri Vince fejére.

Szék és fej roncs abban a minutumban. A legény egy hang nélkül vágódik végig a kocsmaház földjén: a fejből forró piros áradat fut a papirosfoszlányok felé, hogy elborítsa őket.

Jeges, dermed csönd.

Csak a Repcze lihegése hallatszik. Izzó szeme a földre mered. Rekedten, akadozva suttogja:

— Te pogány... Te pogány...

*

Egy óra múlva két szuronyos csendőr között halad Repcze, vasban.

Alexis Bohrinzkoj orosz archeologus a múlt év júniusában Oroszországban, a tauri kormányzásában egy szkitha király sírját ásta ki. A sír a Krisztus előtti IV. vagy V. századból való lehet. A kutatók előbb egy nagy helyiséget találtak, a hol egymás mellett öt lo csontréza hevert, sok arany és réz díszszel, melyek a lovaszcsapatokból valóak. A lovak mellett egy lovász csontréza feküdt. A király sírhelyének bejáratánál egy testőr csontréza, mellette az íj és nyílak s a király fekvőhelye mellett még egy csontréza, nyilván valami szolgáé. Sok más tárgy között egy feltűnően szép és értékes volt: egy fülkében egy pompásan faragott teger, melynek fából készült lapja ezüsttel van bevonva, az ezüstlemezen az itt bemutatott csatajelenet domborművi képvél. Hasonló csatajelenetet ábrázol az itt szintén bemutatott fész fogantyúja is. A fész aranyból van és egyike a régi görög ötvösművészet legszebb termékeinek. Ezeket kívül még számos fegyvert, ékszert, stb. találtak a sírban.

EGY SZKITHA KIRÁLY SÍRJÁBAN TALÁLT EMLÉKEK.

TONKING HEGYVIDÉKÉN.

Tonking Khina déli szomszédságában fekszik, a Sárga-tenger partján. A tengerből felőli része, hol az 5000 éves múltú, élénk eszű, vig kedélyű annamiták élnek, sík vidék, rendkívül termékeny és népes.

Meglehetősen néptelen hegyvidéke nagyrészt érintetlen őstermészet, a hol az embernek nagyon meg kell küzdenie a sovány mindennapiért.

A hegyvidék két, egymástól teljesen különböző területi övezetre osztható: az egyik a bruszszal, tropikus füvel, náddal, bozóttal borított, vége-hosszatlan dombvidék, a másik az ország északi és nyugati határszélén végighúzódó őserdők vidéke.

A bruszsz vidék legsajátságosabb növényei a tropikus nád és az óriási füvek. Némelyik fűszál 4—5 méter magasra is megnő. A zizgő nád és fürengeteg tarka virágú bokrai, orchideái fölött csodálatos színű és alakú tenyérnyi lepkek, fürgő szitakötők, aranyos hátú legyek kergetőznek; a köves tisztásokon megfoghatatlan czingolányok szökdecselnek. Imitt-amott bambuszerdők; tenyérnyi rizs- és cukornád-földek; a védettebb völgyekben őserdő maradványok. Ma még madárdalok zöldelő erdők, bozótok, holnap fekete pernye. A bruszsz-égek

LOLÓK.

mindennaposak. A hegyoldalakon összegyűlő pernye, mit a legelső záporosó lemos a völgyekbe, úgyszólván egyetlen és olcsó trágyája a lustaságig kényelmes hegylakók rizsföldjeinek. Nincs annál hátborzongatóbb látvány, mint mikor egyszerre 30—40 kilométer hosszúságban égne a bozótos hegyek. A veszély közeledtével talpon van félország népe. A kunyhó környékéről kiirtják a közeli száraz bokrokat, füveket, fákat és nagy botokkal, leveles ágakkal felfegyverkezve várnak, a míg a tűz közelükbe ér; akkor nekirontanak és elterelik a kunyhó tájékaról. A tűz belekap néha a nagy erdőbe is és gyakran csak a záporosó, egy meredek szikláról, vagy közbeeső folyó vet neki gátat. A növényzet rohamosan fejlődik, úgy hogy az égés után 3—4 hónapra megint visszakapja rendes képét a bruszszvidék.

A dombtetőkön szabadjára eresztett bivalyok legelésznek. Van egy tonkingi közmondás, mely szerint: «a fehér bivaly nem ökleli meg a feketét». Nem olyan ritka itt a fehér bivaly, hogy méltán helyet ne foglalhatna a közmondásban is, mert átlag minden tizedik bivaly fehér. De fehérek, feketék egyformán állandó veszedelem a tigris és a párduc. A nekivult bivaly nem megvetendő ellenfele néha még a párducnak sem. Gyakran megtörtént, hogy a bivaly beleöklelte, beletaposta a párducot a rizsföld mocsarába.

Mikor a helylakó a tigrisről beszél, soha el nem felejtí hozzátenni a tigris neve mellé ezt a megtisztelő szót: «úr». «Tigris úr», «őn

kap», «őn hám». «Úr» az elefánt, sőt a rengeteg károkat okozó patkány is.

Érdekes, hogy míg a tigrisbőrt a ky-luai vásáron 20—25 koronáért, a párducbőrt 15—16 koronáért adják, Ban-thi-ban egyszer egy kis fiatal mezei nyulat, mint ritkaságot, 12 koronáért kínáltak megvételre.

Ez a bozótos hegyvidék tele van kigyókkal. Gyakran lát az ember 6—8 méteres pythont, a jóval kisebb kobrát és száz meg százféle kisebb kigyót.

Hát az ember, a teremtes koronája? Eszebebb házi állat, apró pont, semmiség ebben a vad környezetben. Viskóik csaknem mind bambuszból készülnek, néha vesszőből font és kiközeit, tárgyait, a többiek a khinaiaktól, vagy

LOLO ANYA KISGYERMEKÉVEL.

AZ EZÜST-VIZESÉS TONKINGBAN.

vül-belül rizspolyvász agyaggal imig-amygy becsapkodott oldalakkal, rizsszalma tetővel. Közvetlenül a talajra is szoktak építeni házat, de a legtöbb hegyvidéki ház padlóját 1-60—1-80 méterre emelik a talaj fölé. Az alsó rész a házi állatoké, a bivaly, a disznó és a szárnyasoké; a felsőben a család lakik. Ezen a vidéken elkél az a kis óvó intézkedés, mert elég gyakori látogató a tigris, meg a párduc s ha már el is emelik az alsó földszintről a disznót, vagy a bivalyt, legalább bekébeben hagyják a magas földszinti lakót. A lakás előszobája egy bambuszrudakból készített nyitott terrasza, a melyre csakis egy létrán lehet feljutni a lakásba. Ha felhúzták a létrát a terrasza, megtörtént a kapuzárás.

A házikó rendszerint két szobából áll. Az első a férfiak szobája, egyúttal fogadószoa és konyha, a második az asszonyok szobája.

Az első szobának úgyszólván egyetlen bútora egy magasabb deszkaemelőnyen álló négy lábú asztal, az ösök oltára, a család őseinek szent névtábláival. A tűzhelyszel szemben levő falon egy kis deszkaállvány van, rajta egy khinai írásjelekkel teleírt vörös papírlap, előtte vázák, füstölő gyantapálcikákkal. Ez «Taó Úr»-nak, a konyha védőszentjének oltára, a ki vigyáz a család egészségére, jólétére és a ki minden év utolsó hónapjának 24-én felszáll az égbe, hogy beszámoljon az egek urának mindazokról a jó és rossz cselekedetéről, a melyeket az általa védett házból, az elmúlóban lévő esztendő folyamán elkövettek.

A szobában egy-két alacsonyabb deszka-, vagy bambuszból készült dobogó áll, a férfiak étkező és fekvőhelyei. A második szoba rendszerint csupa apró füke. A padlón rizsszalma szőnyeg, fölött szunyogháló. Ez az asszonyok és a gyermekek hálószobája. Itt szokták tartani kevés házi eszközüket, a bambusz kosarakat, vékakat, rizst; a meő asszonyok pedig nélkülözhetetlen szövőszéküket is.

Műveltségről alig beszélhetünk. Tudós számba megy az, a ki már egy adásvételi szerződést meg tud szerkeszteni. A különféle hegyvidéki népfajok közül jóformán csak a thók, a man-ok és a meők állítják elő a házi szükséglet eszközzeit, tárgyait, a többiek a khinaiaktól, vagy

MEŐ HÁZASÁR.

a legközelebbi vásárokon szerzik be szükségleteiket.

A férfi általában csak a könnyebb oldalát veszi az életnek, a munka oroszlánrészét az asszonyok végzik. A törvény megengedi a többnejűséget, de a szegény ember nem igen élhet ezzel a jogaival. Itt a hozományt nem a leány, hanem a vőlegény adja, kárpótulástul azokért a költségektől, a miket a szülők leányuk nevelésére fordítottak. A menyasszony ára körülbelül 240 korona készpénz, 100 kiló hús, 50 liter rizspálinka; a meőknél kukorica pálinka, továbbá 10 darab tyúk, néhány selyemszövet és egy pár ezüst ékszer. Az a vőlegény, a ki nem tudná lefizetni a lakodalom napjáig az eljegyzéskor beígért hozományt, két-három évig ingyen tartozik dolgozni apósa házában.

Vallási nézeteik meglehetősen zavarosak. Az ösök vallása mellett csaknem valamennyi hegyvidéki népfaj gyakorolja a házi vallást, a mi a konyhában lakó «Taó Úr»-nak, vagy a «konyha szent urá»-nak imádatában áll. Taó Úr különben személyesítője egy szent háromságnak, a talaj, a termőföld és a tűzhely védőszentjének. Tiszteletére minden naplemente után meggyújtják a mi szentelt gyertyáinkat helyettesítő gyantapálcikákat és koronként áldozatokat mutatnak be. Buddhista, vagy taoista templomokat csak elvétve, a nagyobb városokban találunk a hegyvidéken, ellenben majd minden faluban áll fönn egy templom s egy, vagy több szabad oltár a talaj védőszentjének, «Thó-diá»-nak tiszteletére.

Tisztelik az eget és a földet, a menydörgés istenét, a sárkányt, a főbb buddhákat; hisznek a három emberi lélekben s a jó és rossz szellemekben, kilnek tiszteletére arany- és ezüstpapirost és illatos pálcikákat égetnek. A talizmánoknak és az amuletteknek földöntúli erőt tulajdonítanak. Az amuletteket a varázslók készítik, a kik ördögűzéssel, betegek gyógyításával, a sirok kedvező helyeinek megállapításával is foglalkoznak.

Ellentétben a halottak szokatlan fényes, szertartásos kultuszával, síremlékeik a lehető legegyszerűbbek: némely vidéken a sírhalmoba tűzött nádszál, rajta, a nád virágja alatt, egy csomó fehér papírpántlika, másol egy rizsszalma csutak, egy szalmakoszorú, vagy a sírdomb hosszában végigfektetett bambuszdorong.

Északon Ná-tyam falunál kezdődik az a rengeteg őserdő, a mely végighúzódik az egész khinai határszélén. Dong-dang falunál mindössze 3 kilométerre vagyunk a khinai faltól, könnyen elszálhatunk a nam-kuáni kapuig, a honnan messze belátunk Khina határmenti dombvidékére és eltűnődhetünk azokon az időkön, a mikor ezt a sokat által nem látott falat építették. Ezen az úton törtek be a khinaiak évezredek át Tonkingba és ugyanezen úton húzódtak megint vissza, már a mint azt a forgandó hadiszerencse magával hozta.

Alig fél méter széles gyalogösvény az az országút, a mely bennünket a titokzatos ósvilágban át Káo-Bán felé vezet. A közeli bokrokról, vadbanánfákról kellemetlen hangú, tarka madarak sipognak, kiabálnak, rikácsolnak felénk; a fáknak is beilló páfrányokon levedlett kigyóbőrök csillognak.

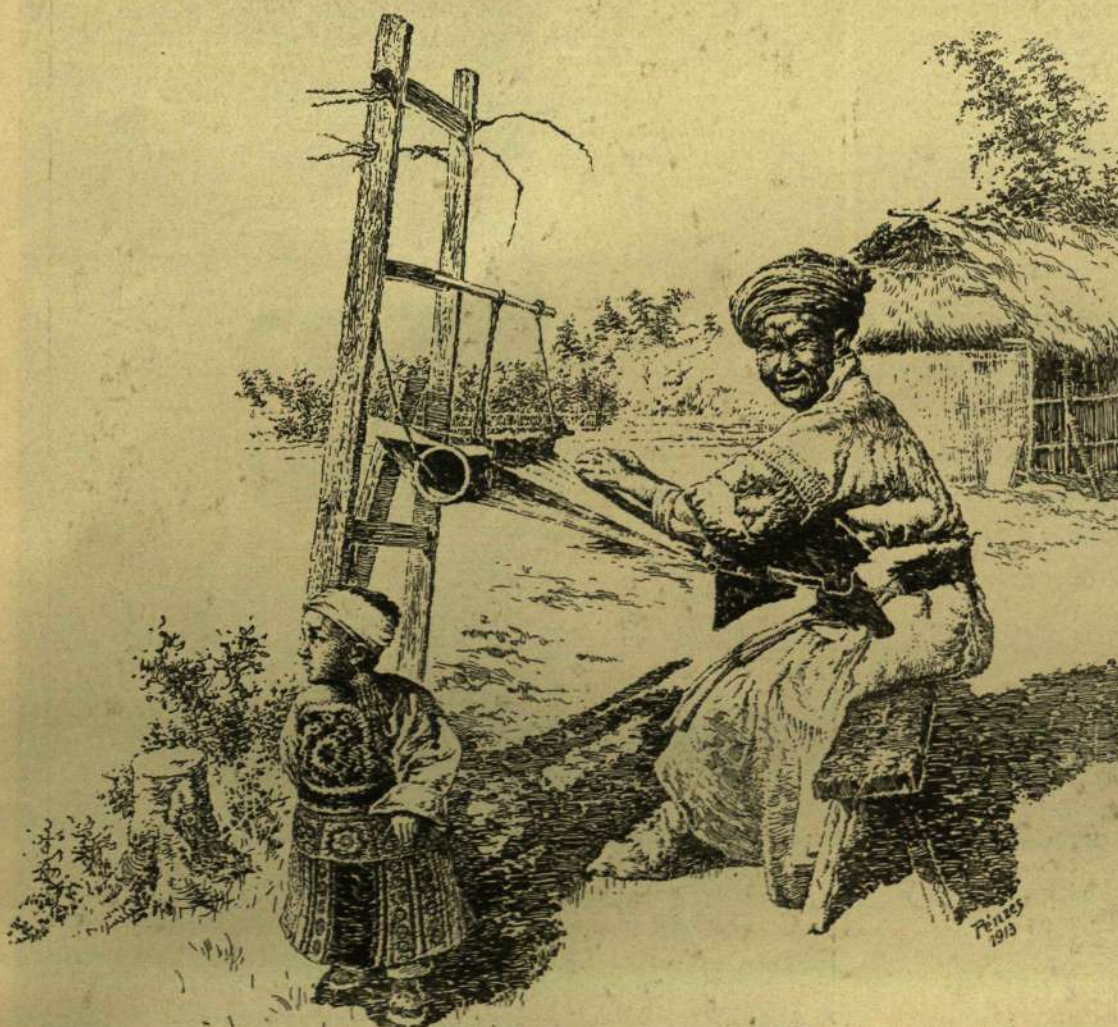
Keskeny gyalogösvényünk helyenként hegyi patakok, folyókák zárják el, a melyeken habozás nélkül gázolunk át azon ruhástól, még cipőnket sem vetve le, mert a kánikulai forróságban száraz sem lépünk a tulsó parton, mire megint szárazak vagyunk. Meglepő, de könnyen megmagyarázható, ha elgondoljuk, hogy a 22-ik északi szélességi fok alatt járunk, a Szaharával egy magasságban. Januárban és februárban meglehetősen hideg van, de azért a hó és a jég ismeretlen fogalom. Télies időben is, mihielyt eláll a szél s a nap előtűnik a felhők mögül, egyszerre májusi idő áll be. Ezért nem szűnik meg itt sohasem a növényzet. A sárgult falevél nem nézi, hogy tavasz

«A TIGRIS ÚR.» — Pénzes József rajza.

van-e, vagy ősz, észrevétlen lehull és ugyanakkor nyomában új levél fakad. Ebben az örökzöld erdőben járva és látva a folyondárokkal átfont szeszélyes alakú mészköszikákat, a legkülönbözőbb élődi növényekkel befutott szárú és lombú óriási fákat, az ismeretlen alakú tarka faleveleket, meglevénednek előtűnik a tropikus világ erdejéről alkotott gyermekálmaink.

Az erdő tisztásain özikék táboroznak, nyomukban a tigris és a maláji medve. A párduc is csak itt érzi magát igazán otthonosan. Utunk rohanó hegyi patakok, vizesékek mellett visz el, de csak szemünk gyönyörködhetnek a természetnek e szép játékaiban, mert halálos láz minden kis kortya ezeknek a hűs haboknak. En is úgy mondom csak, a mint ott hallottam; tapasztalásból nem tudom, mert én aközámra ittam a vizet minden útba eső zuhatagból.

MEŐ ASSZONY SZÖVŐSZÉKE MELLETT. — Pénzes József rajza.

Naplemente után hirtelen öreg este lesz; megjelennek a szent János bogarak, rátelepednek a fűszálakra, a falevelekre, vagy lomhán imbolyognak a levegőben és izesztg-tik a bátoratlan utast, a ki ilyenkor minden fényes pontot egy-egy vérszomjas vadállat tűzben égő szemének néz. Ez a fénybogár jóval nagyobb a mi szent János bogarunknál és potroha utolsó előtti két gyűrűjében világít.

A lakóházak nagyjából itt is ezülpöpkön állnak és majd mind bambuszból, Tonking mindenre használható fájából készül. A legtöbb hegyvidéki népfaj nagy magasságokban építi fel házáat, egyik oldalon nekitámasztva egy sziklafalnak, terraszzal a hegy lejtős oldala felé. Körülötte vége-hosszatlan őstermészet, miből csak édeskeveset fordít az ember a saját hasznára. Kevéske rizs, cukornád, indigó, lakk, gyapot, fahéj, kámför, badián, ópium, kukorica. Káo-Bán környékén és másfelé is lépten-nyomon találni kvarcos arany konglomerátot, azbesztet, de ezek kiaknázására már nem vállalkozik senki.

Futólag megemlítettük már a klímát, de tudnunk kell azt is, hogy ezen a vidéken a mi nyári hónapjainkban, főleg júliusban majdnem mindennap esik az eső. A tapasztalat szerint januárban és februárban 4 napon át esik, márciusban 5, áprilisban 12, májusban 15, júniusban 18, júliusban 28, augusztusban 17, szeptemberben 8, októberben 3, novemberben 1 napon át, decemberben pedig sohasem, vagy nagyon ritka esztendőben esik az eső.

Bár a hegyvidék sokkal egészségesebb a mocsaras deltánál, mert itt a kolera távólról sem olyan otthonos vendég, még itt is ezen baj fenyegeti az ember egészségét.

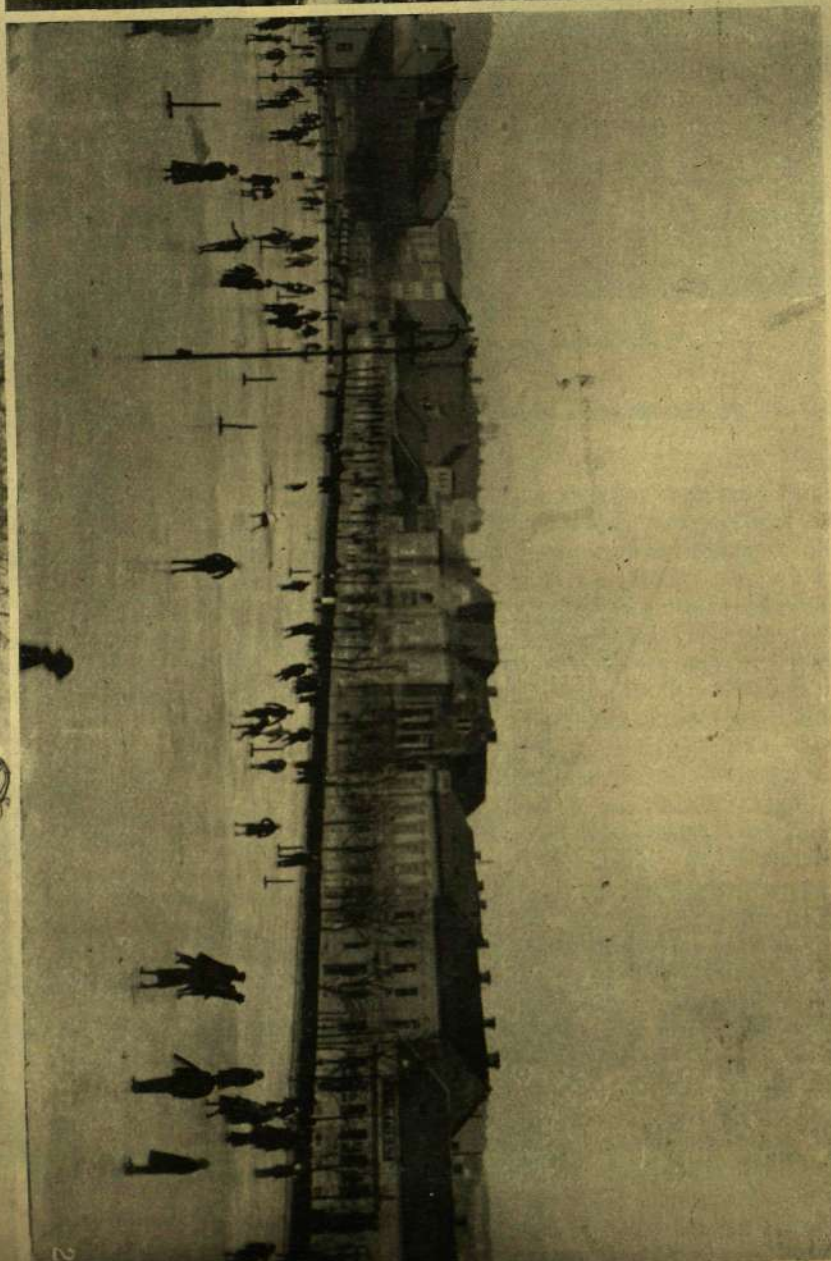
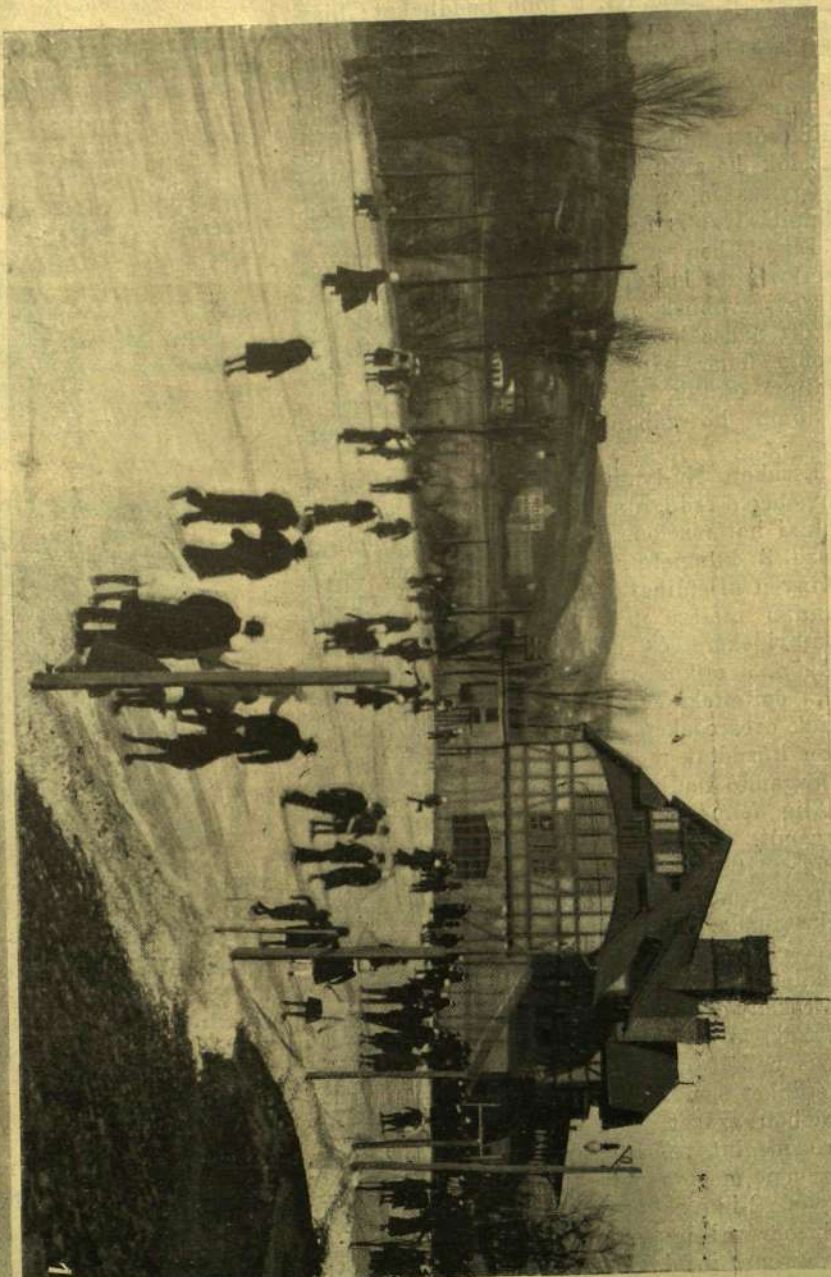
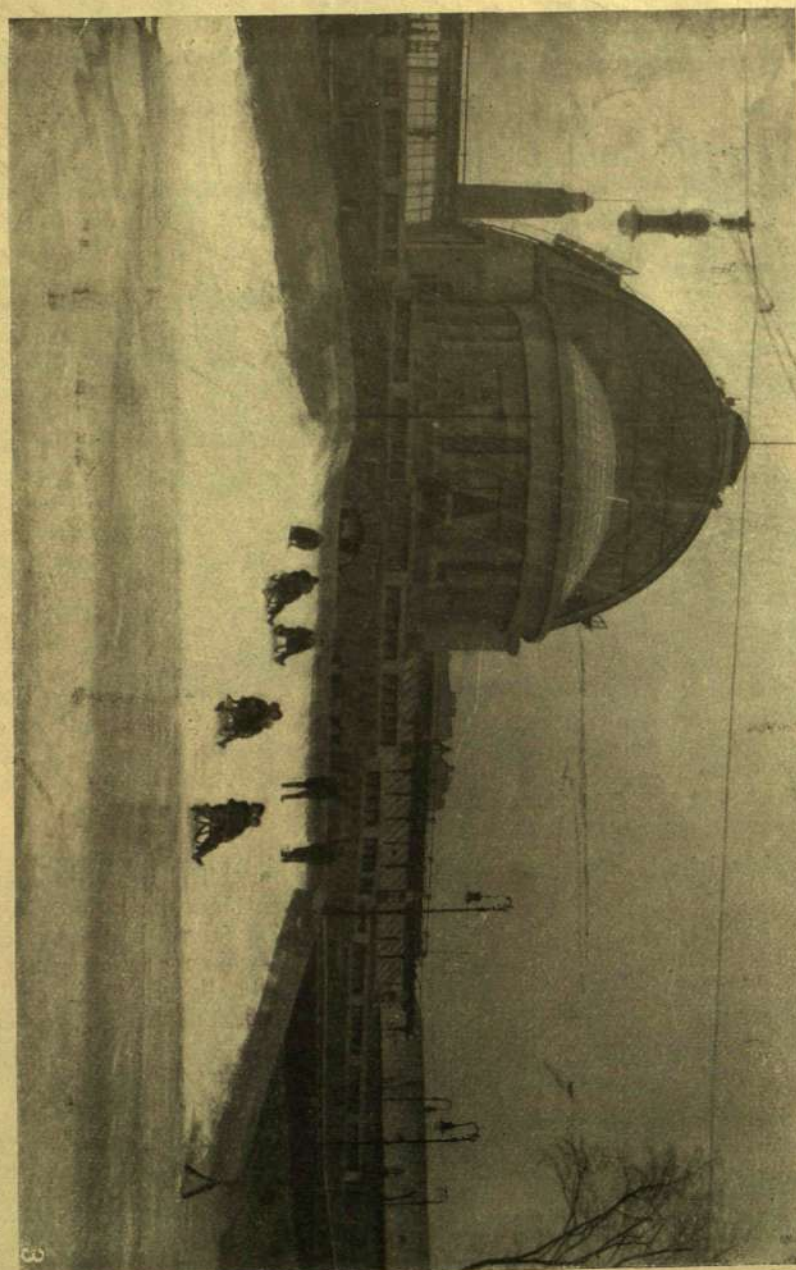
Ezrével szedi áldozatait az erdei láz, a vérhas, a napszúrás. Az európai ember rövid itt tartózkodás után anémiát kap, fogai megpodvásodnak. A mérges csipésű növények szintén megkivánják a maguk áldozatait. Hozzáérve egy ilyen növényhez, az illető testrésze rendkívül megdagad s a test hőmérséklete rövid idő alatt 42 fokra felszáll.

Az ilyen mérges növények csipései ellen viselnek a meők sajátzerű lábszárvédőket, a napszúrás ellen pedig óriási turbánokat.

Mínthogy az orvosi tudomány egy úton halad a műveltséggel, a betegségeket mindenféle házisszerrel gyógyítják; súlyosabb esetekben amuletteket használnak, vagy a varázslóval üzik ki a testből a betegség ördögét.

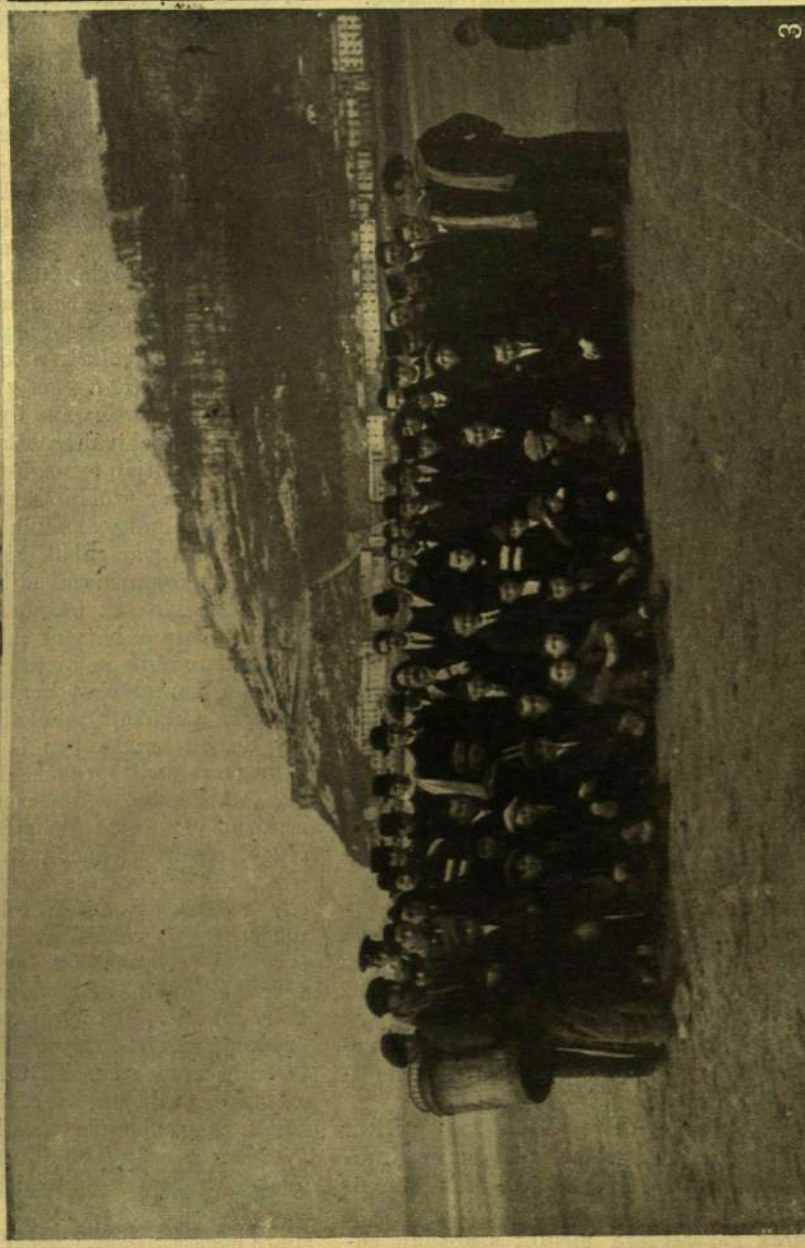
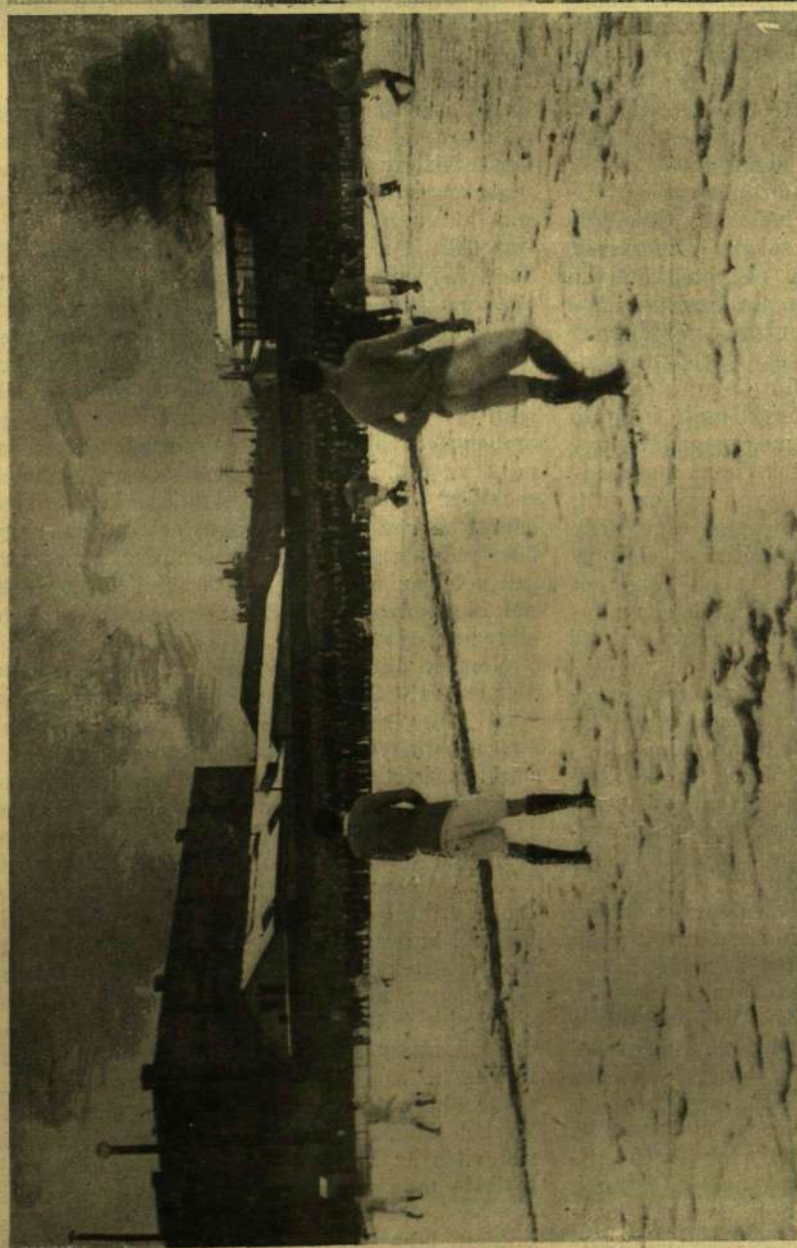
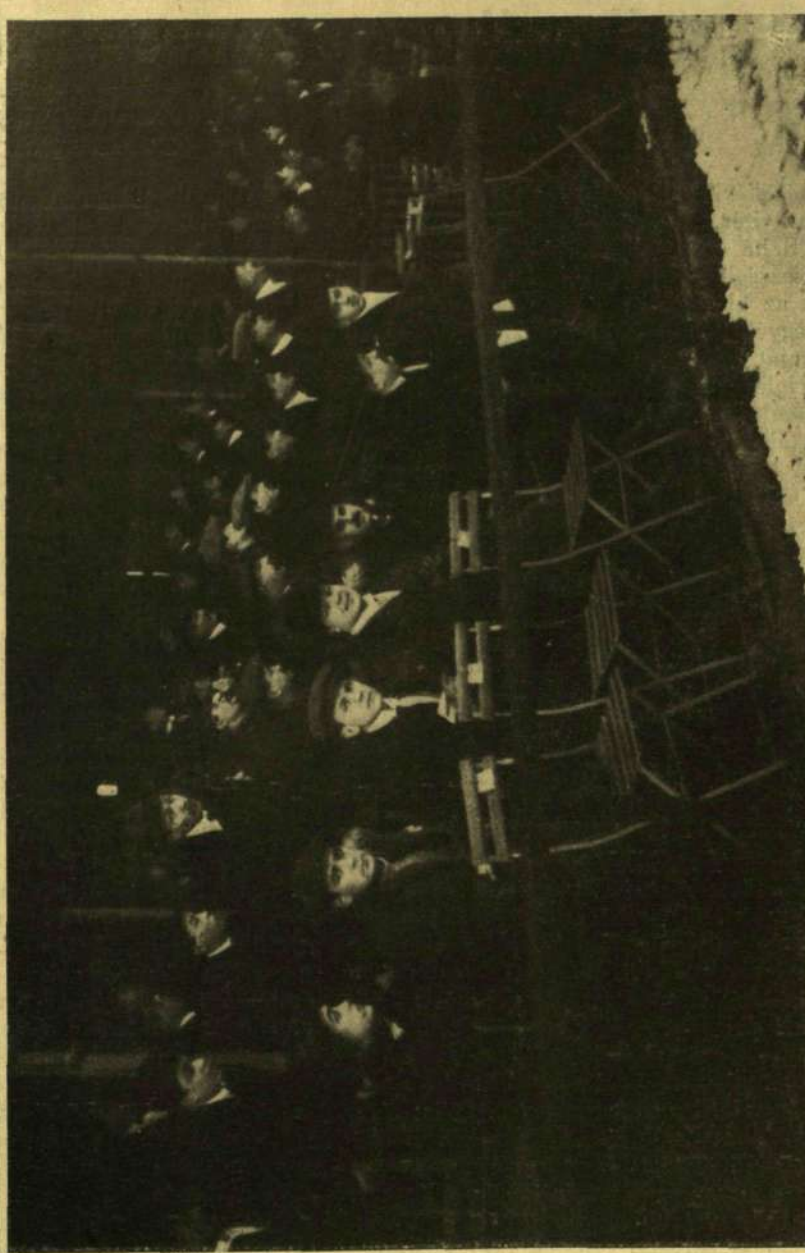
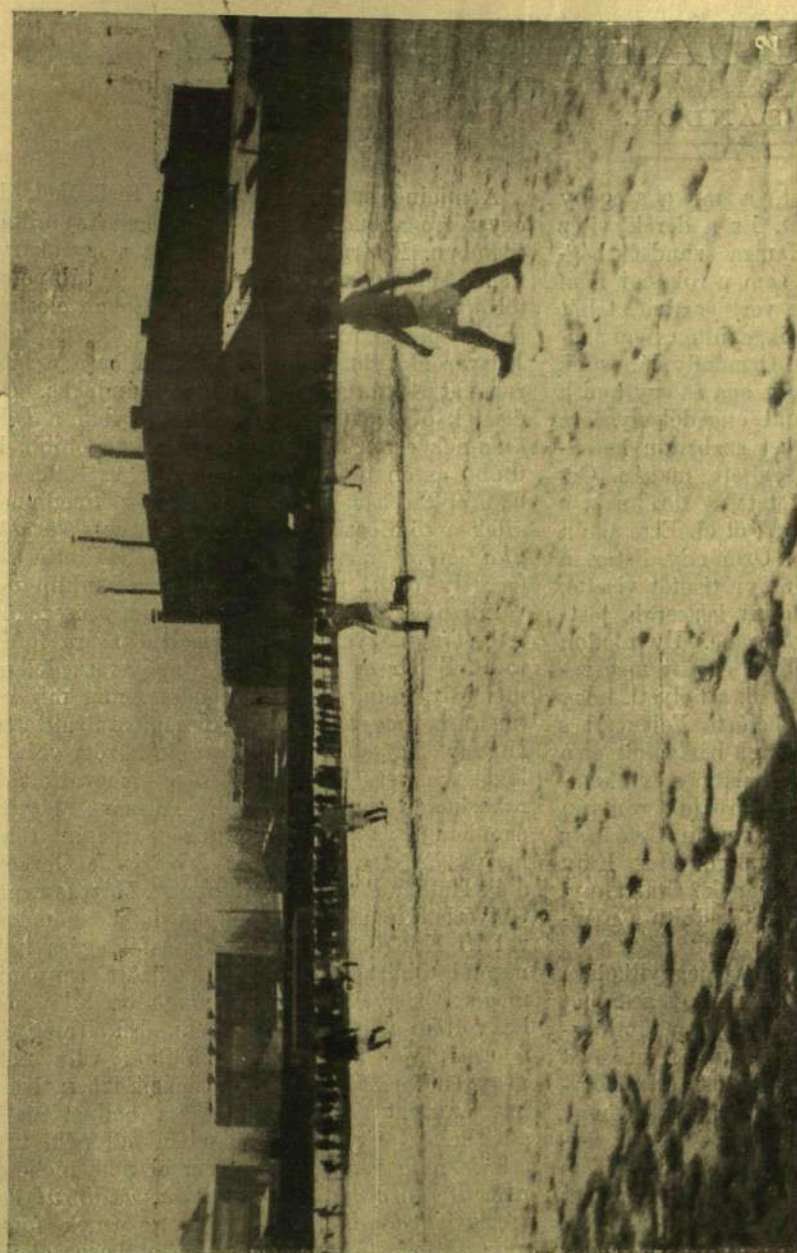
Van egy gyógyító fájuk, a melyből egy 5—6 centiméter hosszú, 2—3 centiméter széles és ugyanilyen vastag darabka 10—12 koronába kerül; ebből levágnak egy kis forgácsot, azt megfőzik és a levét megiszszák. Azt állítják, hogy az akármilyen betegség ellen segít.

Pénzes József.

1. A Margitszigeten. — 2. Jégyalya a Széna-téren. — 3—4. Ródlizók az állatkertben.

RELI SPORT. — Balogh Rudolf ábrázol.

1—2. Mérkőzés San-Sebastianban. — 3. Magyarok és spanyolok a san-sebastiani tengerparton. — 4. A közönség Bilbao-ban.
MAGYAR LABDARÚGÓK (F. T. C.) SPANYOLORSZÁGBAN ÉS PORTUGÁLIÁBAN. — Vandy Ottó fényképe.

TÖRÖK RABOK SZABADULÁSA.

IRTA: TAKÁTS SÁNDOR.

A török világban alig akad valamine való magyar vitéz, a ki egyszer-kétszer rabba nem esett. S ha drágán is, de a legtöbbjük mégis jó egészségben tért haza. Csak igen kevesen voltak az olyanok, a kik valamelyes politikai vagy egyéb ok miatt hiába várták a szabadulás óráját.

Tudvalévő dolog, hogy a mig vitézeink a török tömlöczében ültek, szívetfacsaró levelekben írták meg az övéiknek nagy szenvedésüket. E leveleket azonban csak hangulateltetés czéljából írták. Csak arra szolgáltak az ilyen-íráskok, hogy az otthonlőröket megindítsák és a sarcz előteremtésére bírják. Igen sokszor maguk a törökök írták a rabjaikkal e leveleket, hogy imigyen hamarabb pénzhez juthassanak.

A rabtartás nálunk is meg a törököknél is virágzó üzlet volt. Az első rabokat úgy őrizték, mint az értékes árucikkeket. Ha sebesek voltak, vagy ha betegség nyomta őket, nagy gondallal gyógyították; mert hát ezekre és ezekre rügött a veszteségük, ha egy-egy főrajuk véletlenül meghalt. Nem egy kiszabadult rabunk még Isten haló földében is áldotta török gazdáját. Tehát bizonyos, hogy nem veréssel tartotta az őket, hanem jó étellel és itallal. S ha nálunk mégis borzadtak az emberek a török rabságtól, azt a tömlöczökből erőltetve írt leveleknek kell tulajdonítanunk. Csak azok hitték a török rabság iszonyatosságait, a kik maguk meg nem köstölték. Pedig hát a ki mit nem evett, nem is tudja milyen ízű az.

A török rabságba jutás nem veszedelmet, hanem anyagi romlást jelentett. A szabadulás ára ugyanis jelentékeny sarcz volt. Ezt még a főurak is csak úgy bírták megfizetni, hogy a birtokaikat zálogba vetették vagy eladták.

Jómódú és pénzes embereknek nem volt nehéz dolog a török rabságból kiszabadulnia. Csak kezeset vagy kezes rabot kellett maga helyett állítani, aztán török gazdájához kellett mennie *napot kérni*. Erre hosszabb-rövidebb időre szabadságot kapott, hogy az övé között a sarcza előteremtését sürgesse. Ha a saját vagyona és a rokonainak támogatása nem volt elegendő a sarcz megfizetésére: akkor valamelyik főtisztunktól *kolduló levelet* váltott s ezzel futotta a jószívű embereket, a megyéket és a kormányzókat.

Akadott olyan kibocsátott rab is, a ki a nagy sarcz előteremtésével nem akarta a családját tönkretenni és így önként visszatért a rabságba. Ilyenkor a *kezeség leszállott* a jótállóról s a török visszaadta neki a hitlevelet. Garay Miklós például a budai basa rabja lévén, az 1550. évben a saját hitére és Zay Ferencz kezessegére több havi szabadságot kapott. Az övéihez ment. A házánépénél és barátai között meggyőződött, hogy az övéi romlása nélkül elő nem teremtheti a sarczát. Ezért visszatért a tömlöczébe. Ő maga írja Keviből: Menek továbbá az basához mind az birákkal egyetemben. Ott az basa kérdé, mi módon szabadultam volna ki? Én megjelentem, hogy kegyelmed (t. i. Zay Ferencz) kezeségére és az én hitemre. Annak utánna azt kérdé, ha akarok-e ismét haza menni? Én azt mondtam, hogy az én hitemet meg nem akarom szegni és az *kegyelmednek és az én atyámfiatnak nem akarom nyomorúságokat, ha még az fejem el kelne is!* Az basa azt monda, hogy az temleczben vettet és kezemet és lábomat is az kalodában vetteti. Én felelém: könnyebb az temleczben lennem közelben. Hozhatnak en nem házám népe is. Én mondtam, hogy szabad önagsága velem, de énnekem az én hitem mellé kell mennem!

Úgy látszik, hogy Garay Miklósnak e bátor és önfeláldozó elhatározása nagyon megindította a budai birákat. Ezek ugyanis könyörügni kezdtek érte a basának. S a basa a budai birák kezessegére megint szabadon bocsátotta Garay Miklós urat.

A török-magyar rabok életében úgyszólván

páratlanul áll az az eset, a mi a szegény Ormándy Jánossal történt. Ez a derék vitéz Fejérvárott raboskodott. Hamza szandsák bégnek volt a rsája. Sem ő, sem a rokonai nem bírták megfizetni magasra vert sarczát, tehát a kiszabadításnak egy másik, szintén nem szokatlan módjához fordultak. Ormándy Jánosnak volt két török rabja Haszán aga és egy hodsza (pap). Hogy török gazdáját engedékenységre bírja, Ormándy János ezeket szabadon bocsátotta. Ezzel nem sokat segített magát. Ormándy ugyanis sok kárt tett a töröknek, s így nem könnyen bocsátották őt el. Erre aztán a rabnak nagyhirű fivére: Ormándy Péter, a ki a palotai vice-főkapitányi tisztet viselte, maga ment Fejérvárra s mint kezesrab, testvére helyett őt a tömlöczbe. Ily módon Ormándy János a szolgálójával együtt megszabadult. Kijövéen a tömlöczéből, a helyett, hogy egyenest hazament volna, bejárta Fejérvárt s nagy figyelemmel vizsgálta a bástyákat és a várpalákat. A török őrség meglátván ezt, kémnek nézte őt és apródját s reájuk rontván megölte őket. Nem tudjuk, vajjon Ormándy János megöletésében volt-e valami része Kara Alynak, a fejérvári szandsák bégnek? Csak annyi bizonyos, hogy a bécsi udvar őt vádolta a nemzetközi jog megsértésével.

Hamza bég Ormándy János meggyilkolása után Ormándy Péter urat, mint kezesrabot magával vitte Nissába, s ott tartá őt a tömlöczben. Az udvar megbízásából De Rym portai követ minden követ megmozdított Konstantinápolyban, hogy Ormándy Pétert kiszabadítsa s hogy Ormándy János megöletése miatt elégtételt szerezzen. Ez sikerült is neki. Az 1573. év márczius 31-én már jelenti, hogy Aly fejérvári szandsák bégét mazullá fogják tenni, azaz hogy a tisztet elveszik tőle. Hamza bég pedig köteles Ormándy Pétert elbocsátani; mert Péter uram nem rab, hanem estupán kezes. A megölt Ormándy János sarczát pedig Aly bégnek kell keresnie. De Rym követ az Ormándy Jánostól elbocsátott két török rab visszaszolgáltatását is követelte és a nagyvezér ezt is megígérte neki.

Az 1573. év december 2-án már azt írja De Rym követ Konstantinápolyból, hogy Ormándy Péter útban vagyon s nem sokára hazaérkezik.

A mint említett, ithon nagyon könnyen ment a rabok kiszabadítása, ha kezes akadt s ha elegendő pénz volt. Azonban a törököknek olyan rabjai is voltak, a kiket pénzen megváltani nem lehetett. Ezeket a *főrabokat* a császár *rabjaiknak hívta*. Az ilyenek csak hasonló értékű rabokkal válthaták meg magukat, vagy pedig szokás útján szerezthették vissza a szabadságukat. Ez az utóbbi eset nagyon gyakori volt. A portán mindig akadtak magyar renegátok, a kik a magyar rabok kiszabadítását elősegítették. Az ilyen kiszabadított rabok rendszeren az erdélyi követek házában rejtették el magukat, s mikor a követek (kiket a portán *erdélyi madarászoknak* is hívták; mert vadászó ölyveket s karvalyokat hoztak ajándékba) hazamentek, a szokott rabokat is magukkal vitték. Így történt ez Bécsben is a török rabokkal és a megkeresett törökökkel. Mikor török követ-ség jött Bécsbe, egész csomó ilyen volt török rejtőzött el a követseg hajóiban. Aztán a követ-séggel együtt szépen haza hajóztak.

Az 1587. évben a hős Pálffy Miklós mintegy másfélszer emberelő meglegte a budai méneseiket és csodákat. Miután a török pázsztörökkel és katonákkal együtt összefogdosta a füvelő állatokat, nagy vidáman hazafelé vonult. Már a Vértesalján járogatott a hadával, mikor szállongó török lovasok közeledtek. Pálffy attól tartván, hogy nagyobb török sereg követi az előljáró lovasokat, elhatározta, hogy nem ükőzik meg, hanem tovább vonul hazafelé. Azonban a szájasabb huszársztiek és főlegények körülfogták őt s addig könyörgöttek neki, míg sikerült őt rávenniük, hogy a török lovasokra bocsassa őket. Huszár Mátyás nevű huszártiszt volt közöttük a leglármásabb, s ő volt az első, a ki a szállongó török lovasokra esapott.

A mieink hamar szétverték a törököket, de egyszerre a budai basa egész hadával álltak szemben. Kitérniök nem lehetett s így akarva nem akarva harcolniok kellett. A túlnyomó török erő szétverte a mieinket. Sokan estleek, sokan pedig rabba estek. Ezek között volt Huszár Mátyás uram is. A budai basa a főbb rabokat a szultánnak küldötte ajándékba. Ott őrizték őket aztán Konstantinápolyban a *Jedikule*-nek nevezett Héttoronyban. Ki előbb, ki utóbb aztán innét is kiszabadult. Az 1593. évben a császár rabjai közül még tizenheten ültek a tömlöczben. Ezeket bizonyos *Gergely diák* nevű magyar renegát szabadította ki. Gergely diák, mint török bég a szultán udvarában szolgálván, pénzt és nagy összekötését a magyar rabok kiszabadítására fordította. S bár ez a fáradozása nagy veszedelmel járt, addig nem nyugodott, míg mind a tizenhét magyar főrabot ki nem szabadította. Huszár Mátyás uram is azok között volt, a kiket Gergely diák ügyessége megváltott a raboskodás szenvedéseitől. Huszár Mátyást azonban a saját könnyelműsége megint tömlöczre juttatta. A dolgot így írja le Gergely diák Huszár Péter főkapitánynak, Mátyás uram testvérbátyjának: «Az Mátyás is másodmagával itt Konstantinápolyban másfél egész hónapnál többet lakott barátink között. Im penig megéri kegyelmed az ő maga czédulájából, ha voltam-e barátsággal neki. Én ismét az ő czéduláját meglátván, küldtem vala neki negyven forintot egy izben, másik izben tizenhat aranyat. Azminemű rossz ember mellé adta magát társul, sem barátinknál nem tűrték és nem várakozának, sem el nem mehetének. *Ílt korcsmárol korcsmára, vásárral vásárra járdogált!* Egy rossz gyermek fogta meg. Mind társával egyetembe basa eleibe vitték. Sem verték, sem kintózták, csak kérlette a basa, kivel laktatok (t. i. lakmározatok) és ki adta a pénzt? Erdélyi követre vallottak mindjárt és én rám. Csak az Isten oltalmazott meg, hogy horogban nem vették! Bizony én ezutától fogva végére nem meheltem, hova lettek? Hanem egy barátomat küldtem vala ismét oda Izarba, az hol tartották. Az úgy hozá az hírt, hogy még azon helyen vagyon, de erős fogságban tartják. Senkit nem hagynak vélek szembe lenni. Én magam is eddig oda mentem volna tudakozni felőle, de nem merék, jól lehet valahol leszen, engem hírrel értet. De bizony ezután igen kevés barátsággal leszek neki; mert ha ember lett volna, bizony ő is elmehetett volna, mint az többi. Paripát szerzetek volna neki, azzal az pinzzel és az erdélyi madarászokkal együtt szépen elmehetett volna, de az nagy kevelység miatt vesztette el magát. Használdjon vele, az mit talál. Az erdélyi követ házánál köszvényitűl félt. Lássá immár holtáig ha el nem fogja!»

Gergely diák ugyanezen levélben Hathalmy Miklós rab fiáról is megemlékezik. Azt írja róla, hogy Szinán vezér-basa fiánál vagyon: «*szépen tartják s minden kincsivel bír.* Két barátját kérte meg, — írja Gergely diák — hogy az ifjú Hathalmyt kiszabadítsák és hazavigyék. Ezek megfogadták, hogy hamarosan szabadá teszik az ifjú Hathalmyt...

Csak néhány adatooska ez a török rabság érdekes múltjából. De e néhány adatból is világosan kiolvashatjuk, hogy a törökök — rendkívüli esetek kivételével — emberségesen bántak magyar rabjaikkal. Ezt az emberséges bánásmódot különben a hitük írta elő. S akkor a muzulmán még sokat adott a hitére! Különben a török nép vitézi szelleme sem engedte, hogy a hozzájuk méltó és hasonló vitézeket kintózzák és sanyargassák. Az igazi török vitéz az ilyesmit megszegénné dolognak tartotta magára nézve. Innét van, hogy a budai basák csodálkozva és elhölve panaszojják, miként lehetséges az, hogy a keresztények kintózzák a szegény török rabokat, holott ők egy újjal sem érintették a maguk rabjait!

*szegényet felkeltünk; de tett mint én, s fenvedett mint ember
s hazafi aranyt, hogy midőn aje, kinteket én kinteket is önfelal,
daján után, az iszlámi terem, melyen dolgozva családját eddig
fontosab, nem képezték amit fogam, hogy három gyezel
nán, ki kötelezőjeind, mint anye megfogdja; egye nemu ffinu
konfikat s lombingbat felfelkeltünk, hogy elhagyott családját
pártolind alí vire, ite amit illogyessal, mi itel egyik jéberest
nánk gyezelindist navelis bizsontipál.*

Posta Mont. 19. 1888.

Néhai Vachott Sándornak, a magyar irodalom kiemelkedő alakjának munkásságának tiszteletére készült emléktábla. A tábla a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárában van elhelyezve. A tábla szövege: Vachott Sándor, 1814-1888. Értékes munkásságát a magyar irodalomnak köszönhette. A tábla a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárában van elhelyezve.

BÁRÓ EÖTVÖS JÓZSEF KÉZIRATÁNAK HASONMÁSA.

Vachott Sándor, a negyvenes évek kiváló költője
Deák Ferencz — az elhunyt

halála után nagy nyomorban maradt hátra családja s a fent közölt felhívásban báró Eötvös József és barátai — az ország közönségéhez fordulva, az özvegy javára gyűjtést indítottak.

LILJECRONA OTTHONA.

Regény.

(Folytatás.)

Irta Lagerlöf Selma. — Svéd eredetiből fordította L. B.

Az idegen lány gúnyosan mosolygott. Furcsa dolog, hogy az öregek sohasem tűrik az ellentmondást. A mit úgy kitalálnak, arról megkérdezik, hogy a többiek el is higgyék.

A többi lányok közül egyik sem szólt egy szót sem, hogy megvédelmezze a házvezetőnőt. Ismét csend lett a konyhában. Csöppségnek kedve lett volna elbeszélni, a mit tudott a Fekete-tórl, de nem volt biztos benne, vajjon illő dolog-e, hogy ő is a beszélgetésbe elegyedjék.

Ekkor kinyitott a kamra ajtaja és Liza kisasszony jött be a konyhába.

Eleinte nem szólt semmit, hanem megállott és nézte mint dolgoznak. Aztán odament Csöpp-séghez, ki az egész idő alatt az ablaknál áll-dogált.

— Mond csak Nóra — így szólt hozzá és egyuttal leült az ablaknál lévő székre és megfogta Csöppség kezét — volt-e már olyan messze, hogy más tavat is láttál, nem csak a Lövet?

Csöppség vérpiros lett, a mint a papkisasszony megszólította. Nagy nehezen tudott csak hallható hangon annyit válaszolni, hogy ő már sok tavat látott s alig tudná azokat egyszerre felsorolni.

— Úgy, nagyon szeretném ha a sok közül most csak egyre gondolnál — mondta a papkisasszony. — Gondolj arra a melyikre tetszik, csak hosszú keskeny legyen és két erős hegy-hát közt fekdjék.

Csöppség lehorgasztotta a fejét és úgy gondolkodott. Majd csakhamar fölnezt. Most már elgondolta.

A papkisasszony tréfásan ránézett, de azért a hangja igen komoly maradt.

— Világosan magad előtt látod? — kérdezte. — Látod, hogy északról egy kis folyó szakad bele és hogy lefelé délnek mindinkább vékonyul, míg végül ismét csak egy kis folyó válik belőle?

Igen, így látta Csöppség.

— Látod olyan világosan, hogy még a part kanyarulatait, az öblöket és a keskeny benyulásokat is észreveszed? — mondta a papkisasszony. — És látod, hogy itt-ott keskeny, hosszú földnyelvek nyúlnak bele, melyeken nyírfák állanak és a víz fölé hajolnak? És egy köves sziget emelkedik ki a vízből, benőve vadeseresz-nyével és madárberkenyével és az tavasszal úgy virul, olyan pompás, mint egy ifju meny-asszony?

Igen, Csöppség úgy látott mindent, a hogy a papkisasszony akarta.

Liza kisasszony egy percze kinézett az ablakon a hosszú völgyre. Majd Csöppség felé fordult és mosolygott, de hangja olyan nyomatékos volt, mikor beszélt, mintha azt akarta volna, hogy Csöppség emlékében tartsa azt, a mit mond.

— Látod világosan, hogy az egyik partja homokos, a melyen a gyerekek szoktak játszadozni és fürdeni egész nyáron át, a másik oldalon pedig egy magas sziklafal emelkedik, s rajta nagy fekete fenők nőnek vastag gyökerekkel, a melyek mint a kigyók tekerednek egymásba? És látod-e jól, hogy az egyik oldala mocsaras, tele sűrű bozottal, úgy hogy nem lehet átmenni rajta, a másik oldalon pedig szép lapályos mező terül s marhák legelésznek rajta?

Csöppség nem volt olyan korlátolt, hogy ne követhette volna mindezt gondolatban.

— Látod oly világosan, hogy még a nagy köveket is megkülönbözteted a partszélén, a melyekre az emberek kiállanak, midőn vásárra-ponkint angolnára lesnek — folytatta a papkisasszony — és látod-e a kis csolnakokat, melyek a parthoz vannak kötve s az apró halászkunyhókat, melyek ott állanak ócskán és szürkén görbe tetőkkel?

Igen — mondta Csöppség mindezt jól látta.

— Na, látod-e hát jól, hogy az egész tavat mint egy gyűrűben, udvarházak veszik körül szántóföldekkel, és legelőkkkel, de ezek nincsenek oly közel a tóhoz, mint a halászkunyhók, hanem jóval messzebbre? És hogy az udvarházakon túl kietgett, mező és irtás terül el,

azután pedig kezdődik a fenyőerdő, mely az egész hegyet, föl a tetejéig borítja?

Igen, ezt is látta Csöppség. Ekkor egy kicsit elgondolkodott a papkisasszony.

— Most jön azonban a legnehezebb. Egy szép napon ez a tó, a mit te most elgondoltál kiszáradt, úgy hogy nem maradt benne egy csepp víz sem, mit gondolsz mit látsz akkor ott, a hol ezelőtt a tó volt?

Csöppség annyira elképedt, hogy nem tudott felelni. Csak rábámult a papkisasszonyra.

— Bizony én magam sem tudom biztosan — mondta a papkisasszony — azonban azt gondolom, hogy néhány év múltán elkezdett a tófenéken a fű nőni, aztán a lakosság a birtokába vette, művelni kezdte, felosztja, felszántja és utakat csinál rajta, akár csak mint másutt. Így lassanként legnagyobb része egyenlő lesz a többi földekkel.

Csöppség csak állott és maga elé bámult. Egészen meg volt zavarodva.

— Te bizonyára voltál már egyszer bent a helgesőteri szép szobában és láttad az aranyos tükröt, mely a két ablak között függ? Az üvegje néhány év előtt eltörtött és a kapitánynak nem volt pénze, hogy újat csináltasson bele, hanem a deszkalapot zöld posztóval takarta be. Az aranyos keret azonban megmaradt. Csak az az egész különbség, hogy nincs benne tükrök.

Csöppség hirtelen ránézett a papkisasszonyra. Már kezdte megérteni a dolgot.

— Így történt azzal a tóval is, a miről beszéltünk — mondta a papkisasszony. — Minden a mi a parton volt, az megmaradt, kivéve a vitzükrét, a mely eltűnt a közepéből. A nyírfák ottmaradtak a földnyelveken, de már nem tükrözöttek vissza, a parti fenyőny úgy maradt a mint azelőtt, csak hogy nem jöttek oda többé fürdeni a nyári napokon és a nagy kövek ép úgy kiállottak, de senki sem volt rajtuk, hogy halat fogjon. A kis madárberkenyész szigetet ottmaradt körülveve szántóföldekkel és tanyaikkal a régi helyén, hová többé nem csolnakázhatott az ifjúság a szép nyári estéken.

Igen, most már Csöppség megértette a dolgot. A papkisasszony most hirtelen az ablak felé fordult.

— Nézz csak ki Nóra és ti is többiek! —

mondta és a hosszú völgy felé mutatott. — Mit gondoltok, mi lehetett ott azelőtt?

És íme, a mint Csöppség kinézett, azonnal felismerte a miről a papkisasszony beszélt. Ott terült el a sima tófenék és körülötte a régi part, a mint hosszú keskeny öblökben kanyargott. Ott voltak a nyírfák és az erdős rész a szántóföldeken és az egyik oldalon a meredek hegy fenýőrdővel borítva, a másik oldalon pedig a sűrű bozót.

A hegy fele útján egy egész csapat apró parasztkunyhó állott. És mindenfelé erdős részek és vízmosások voltak.

A lányok Csöppség háta mögött álltak és ugyancsak kitekintettek az ablakon.

Hogy ők ezt eddig nem vették észre! Most már bizonyos, hogy a Fekete-tó itten feküdt. Világos, hogy az egy régi tófenék.

— Igen, ez már úgy van — mondta a papkisasszony. — Ez az a tükör, a mely egyszer itt volt Lövdalában, és az üvege elpusztult. Persze vannak egyesek, kik azt mondják, hogy kár érte és hogy a tükör nem tükör többé.

Csöppség ezalatt égett a vágytól, hogy elbeszélje mindazt, a mit a tóról tud. Már nem bírta tovább a hallgatást.

— Anya is mesélte nekem, hogy egy tó volt itt, a melyik Lövdala alatt feküdt — mondta.

— Úgy — szölt a papkisasszony. — Akkor te sokat hallottál anyádtól Lövdaláról?

— Anya ezt mondta — folytatta Csöppség és elkezdett gyorsan beszélni — hogy három dolgot hagyott hátra a tó, mikor kiszáradt. Az első a hideg szél, mely a völgyben fúj, a második a hűvös kő, mely őszkor száll le és a harmadik...

A harmadikat már nem tudta Csöppség elmondani. A papkisasszony röviden félbeszakította.

— Így hát nem másképen volt? — mondotta. — Ezt már régebben ismerjük.

Hóféherke kisasszony.

I.

Olyan nevetés és beszélgetés volt a kis szobában, hogy Csöppség sehogysem tudott elaludni, pedig ezen az éjszakán már igazi ágyban feküdt, a mit egyenesen az ő számára hoztak be.

Ugyanis Maja Liza kisasszony mostoha nénje, Brogren Anna, a ki a lövestűt espereshez ment nőről, jött látogatónak s csak másnapig kapt ott maradni. Úgy rendezték be, hogy ő majd fent a vendégszobában alszik, de alig ment aludni a tisztelet, meg a tiszteletessé, azonnal lesont.

Egyedül szeretett volna lenni Maja Liza kisasszonnyal és elcsodálkozott, midőn Csöppséget a szobában meglátta. Mindig-mindig hozzá ment és rávilágított, hogy megnézzé, nem alszik-e még? Végre is Csöppség lehunyta a szemét és csendesen feküdt, mert úgy gondolta, hogy még sem szög dolog másnak a mulatságát megakadályozni.

— Most már biztosan alszik — szölt az esperesné és fölvetve újból a gyertyát, hogy Csöppség ágyához menjen.

— Ej az nem tesz semmit — mondta a papkisasszony. — Ugyan, hogy gondolod, majd épen elalszik, mikor annyit fecsegünk?

— Legjobb lesz, ha csendben maradunk egy darabig — ajánlotta Brogren Anna. De csak egy pár percig hallgattak, midőn Brogren Anna megbizonyosodott a dolog felől. Most már hallotta, hogy a leányka elaludt és ez jó is volt, mert ha fenmaradt volna egész éjszaka, úgy megtudta volna, hogy mi minden történt itt Lövdalában.

— Biztos vagyok benne, hogy nem alszik — mondta a papkisasszony. — De majd másképp csináljuk a dolgot. Míg várakozunk, addig mesélek neked valamit. Hiszen emlékszel rá, mennyi sokat meséltem neked azelőtt.

— Féllek, hogy így majd igazán ébren marad — mondta Brogren Anna, de hát tégy úgy a mint tetszik. — Micsoda mese is lesz az?

— Azt gondolom Hóféherkéről fogok neked egy mesét mondani.

— Úgy van! — mondta az esperesné és nem igen örült. — Ez már régen volt, a mikor erről hallottam mesélni.

— Tudod volt egyszer egy papné — mondta a papkisasszony — a ki nagyon szomorkodott azon, hogy nincsen gyermeke.

— Ejnye, nem így van a mese — szölt közbe az esperesné. — Az egy királyasszony volt.

— En pedig mindig úgy hallottam, hogy papné volt — mondta a papkisasszony — és én nem tudom másképp elmesélni.

És így folytatta a mesét a papnéról, a ki egy olyan leánykát kívánt magának, hogy piros legyen, mint a rózsza és fehér legyen, mint a hó és a ki akkor halt meg, mikor a kívánsága teljesült. «En azt gondolom, hogy mi valami érdekesebből is mesélhetnénk» szölt közbe a mostoha nénje.

— Értem, hogy nem tetszik neked ez a mese — mondta a papkisasszony — és azért nem is szölok arról, hogyan élt Hóféherke kisasszony gyermek korában. Tudod, hogy nem volt rossz dolga, bár az anyja meghalt, mert volt egy jó nagynénje, a ki mindenről gondoskodott és egy kedves mostoha nénje, meg egy jószágos öreg nagyanyja. Azután pedig a ki legjobb volt hozzá, az az édes apa. Ő volt Hóféherke kisasszonynak a legkedvesebb játszópajtása és neki beszölte el minden gondját. Ő nem akarta, hogy szigorúan neveljék, mint a többi gyermeket, hanem azt csinálhatta, a mi neki tetszett. «Az emberek persze azt mondták, hogy elkényeztetni, de ő nem hallgatott rájuk, hogy mit beszélnek.»

— Hóféherke kisasszony bizonyára olyan édes volt, hogy nem is lehetett őt elkényeztetni — mondta az esperesné és egyszerre nagyon elkomolyodott.

— Nem volt senki a világon, a ki oly boldog lett volna mint Hóféherke kisasszony — folytatta a mesét. — Mindenek előtt nagyon megelégedett volt, hogy a nagynéni elköltözött és most már egyedül kormányozott és parancsolt a házban és kedveskedhetett az édes apának. En azt hiszem, hogy sok éven át nem érte más fájdalom, mint mikor a mostoha nénje férjhez ment és más kerültebe költözött. És ha valaki egyszer azt mondta volna neki, hogy az édes apa szíve valamikor tőle elfordul, akkor azt hiszem, hangosan fölkapzogatott volna. «Ugyan, hogy különbözhetnének ők össze, ő és édes-apa? Még csak álmában sem gondolt ilyen bolondságra.

— Természetesen nem is gondolhatta, hogy valaha majd másképp is történik — szakította félbe Brogren Anna ép oly komoly hangon, mint az előbb.

— És sohasem hitte volna Hóféherke kisasszony, hogy olyan nagy szerencsétlenség éri, midőn a múlt nyáron egy szép reggel kiment az édes apával, hogy megnézzék a széna kaszálást.

— A múlt nyáron volt ez? — kérde hirtelen Brogren Anna. — En azt hittem Hóféherke kisasszony ezer évvel ezelőtt élt.

— En sohasem hallottam másképp, mint hogy Hóféherke kisasszony mostanában élt — mondotta a papkisasszony — és akkor a mikor az édes apával kiment, épen tizenhét éves volt és az édes apa meg ötven, de alig látszott meg rajta. Kalap nélkül, parókában ment, csipkés ingelével és nagy csatos cipőkben. Hóféherke kisasszony azt gondolta magában, hogy mily finoman is van felöltözve. Ő csak az ócska gypjú ruhájában ment és nagy karimájú kalapban, nem is mutatott jól az édes apa mellett.

— En mindig azt hallottam, hogy nem volt a világon párja Hóféherkének szépségben — mondta az esperesné, de a papkisasszony folytatta a nélkül, hogy törődött volna e közbeszólással.

— A nagy kalap mégis jó szolgálatot tett, mert legalább elfödte az arcát. Különben édes apa észrevette volna, hogy kissé bosszúsán megy mellette. Bizony, bizony! En azt hiszem, hogy Hóféherke kisasszony jogosan méltatlankodott, hogy ilyenkor kell az édesapával menni. Szívesen maradt volna a szövé-szobában, hogy befejezze a vásznat, de édes apa maga jött a konyhaablak elé és hívta, hogy nem mondhattott «nem»-et.

— Azt hiszem, hogy ő sohasem mondott nem-et az édes apának — mondta a mostoha nénje.

A tehén-istálló és a borjú-legelő mellett haladtak el, hogy kijussanak a mezőre, a hol Lange-Bengt és két béresgyerek kaszálta a füvet. Nem volt épen messzi út, de mégis hosszúra nyúlt az idő, ha az édes apával ment.

Megállt, hogy megnézzé a teheneket, megállt, hogy a fejölányokkal beszéljen. Midőn a nyírfák dombhoz értek, megállt és visszafordult, hogy lássa az új lakóházat, a mit ő maga épített. Nemsokára megint csak pihenőt csinált, hogy fölegyenítse a fiatal fenýőt, a mit eltapostak.

— Mondhatom, sohasem volt Hóféherkének unalmas, ha az édes apa társaságában sétált. El volt telve szeretetteljes csodálattal és nem tudta, hogy honnan van ez.

— El is hiszem, hogy Hóféherke méltán találta szépnek és meghatónak azt, hogy az édes apa egész életén át egyszerű lelkész maradt, egy kicsiny, szegényes egyházban, messze Värmlandban, pedig tanult ember és igen jó szónok volt, azonkívül tekintélyes és megnyerő külsővel is bírt, bizonyára lehetett volna belőle főesperes, vagy püspök is, csak akarta volna. Nem gondolt?

— Nem olyan könnyű dolog nekem véleményem mondani Hóféherke apjáról — mondta az esperesné — de azt hiszem, hogy könnyen elérhetett volna valamit, csak rajta lett volna.

— Persze én nem tudom azt úgy elmondani, a hogy Hóféherke kisasszony érezte. Azt hiszem azonban, hogy ilyesmit gondolt magában: Te Hóféherke, te semmi sem vagy és semmit sem tudsz és semmit sem tapasztaltál, nem szégyenled magad, hogy roskedvűhöz mégy? Gondolj csak édes apára, a ki sohasem panaszkodik és sohasem kíván magának semmit és mindig vidám arcot mutat a világnak! Hóféherke kisasszony azzal mentegette magát, hogy szerette volna befejezni a szövést, mielőtt elutazott volna hazulról. Ugyanis a nagymamát kell majd elkísérnie Loka-fürdőbe. Az elmúlt évben gonosz köszvény támadta meg. A kezét annyira tönkre tette, hogy az ember sirhatott volna. Az egész tavaszon unszolta, hogy utaz-zék el, de jól tudta, hogy nagymama úgy sem utazik el nélküle.

— Most jutott eszébe, hogy megkéri édes apát, hogy határozza meg hát az utazás napját. De mégsem szívesen tette. Érezte jól, hogy édes apa szomorú lesz, mert hosszú hat héten át kell majd nélküle lennie és úgy a hogy csak lehetett, halasztgatta az utazás napját. A mint mentek, egy föltételt tűzött ki magában: hogy ha szép magas lesz a fű a mezőn, akkor édes apa megelégedett lesz és így majd ő is bátorságot vesz magának és előhozza az utazást.

— Úgy látszott, hogy hamarosan megkapja az utazási engedélyt, mert a hogy a kaszálóra értek, kiválóan jó füvet találtak. Hóféherke azonnal észrevette, hogy édes apa igen megelégedett, mert tréfálkozni kezdett Lange-Bengtel, a vidék legnagyobb legényével és azt mondotta, hogy nőni kellene neki még egy kicsit. Így nem látszott nagynak, mert a fű derekig ért.

Lange-Bengt nem volt rest a felelettel. Azt mondta, hogy ha a tekintetes úr továbbra is így gondolja a földet, mint most, akkor ő nemsokára semmi egyebet nem fog csinálni, mint szénát kaszálni számára. Pedig igen nehéz volt, mert olyan nagyra nőtt a fű. A két béres gyerek is helyeselte Lange-Bengt szavait és azt mondták, hogy inkább a västergotlandi kereskedőkkel veszekednének a brobyi vásáron, mint ilyen szénát kaszáljanak a jövő évben.

Erre édes apa kénytelen volt barátságosan válaszolni és a többiek körül állva, várták a feleletet. Hej, azt hiszem, Hóféherke kisasszony nem fogja soha elfelejteni, hogy mily vidáman és barátságosan állt ott édes apa a béresi között és úgy tett mintha az adandó választ fontolgatná, hogy majd annál jobb hatást keltsen.

De íme! Soha sem hallhatták meg édes apa feleletét, mert valami olyan váratlan dolog történt, a mi mindnyájok figyelmét más irányba terelte.

— Ki lehet az, a ki a magas fűben közeledik? Ki lehet az, a ki nem is jár, hanem csak dülöglik és egy pillanatig sem hallgat, hanem folytonosan kiabál és hangosan beszél önmagához?

— Mondhatom Hóféherke kisasszony még soha senkit sem látott annyira felindultnak. Ah a szegény asszony kegyetlenül meg volt tépázva, a ruha nedvesen és sárosan csüngött le róla. Haja a fésű alúl szétbomlott és borzasan lógott a vállára. De a mi még borzasztóbb volt: kezecskéje csupa vér.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Modern költők. Kosztolányi Dezső, ki fiatal költőink között eddig is a legtöbb kedvet mutatta a műfordítás nehéz és hálátlan munkájára, egy nagy külföldi anthológiát ad a közönségnek. Harmincz íves könyv, csupa műfordítás és csupa líra: a tizenkilenczedik századnak s a mai napnak úgy-szólván minden olyan lírikusa helyet kap benne, a kire rá lehet mondani a modern jelzőt. Mintegy átnézetet akarja adni az új lírának, a mely minde-nütt a világon a XIX. századdal beköszöntött új életnek s az ebből sarjadzott új embernek a lel-két tükrözi. A legkülönbözőbb nyelvek és nemze-tek költői szölnak meg, nemcsak a nagy kultur-nemzetekéi, hanem a kis nemzetek, távoleső fajok költői is, csehek, szerbek, kínaiak, japánok, törö-kök is. Az összeválogatás nem szigorúan tervszerű, a költő nyilván évek során át kedvvel fordígtatta, a mi külföldi költői olvasmányából megragadta s mikor fordításai már nagyon meggyűltek, kiegészítette őket másokkal, már egy ilyen gyűjteményre gondolva, hogy az egész világ modern lírájának mintegy átnézeté váljék belőlük. Az egyes költők-ből is teljesen egyéni módon választott, nem ke-reste ki a leghíresebb és legjellemzőbbnek tartott darabokat, hanem kénye szerint azt fordította le, a mi épen hatott rá. Így a kötet nem-csak a lefordított költőket jellemzi, hanem a for-dítót is, izlését, érdeklődése és fogékonysága ter-mészetét. Alig van valami jellemzőbb egy költőre nézve, mint az, hogy mások műveiből mit érez magával congenialisnak. A fordítás dolgában való módszerét Kosztolányi maga jellemzi előszavában. «Ideálom — úgymond — a teljes formai és tar-talmi hűség és a teljes szépség. De ha — művészi czélukért — meg kellett alkudnom, akkor nem a szépséget ejtettem el. Olyan költőkkel állottam szemben, a kik alkotásuk közben az intuitiót job-ban tisztelték a szótárnál. Múltó hogy az, a ki megszólatatja őket, hasonlóan gondolkozzék. Alko-tásnak látom a műfordítást, nem reprodukálásnak.» Nem egy esetben megközelíti a kitűzött ideált, egy seregét fordításai közül összehasonlítottunk az eredetiekkel s meglepő hűséget tapasztaltunk nem egyben. Mások önkényesebben, sőt néha egészen önkényesen dolgozik, valósággal újra alkot s mun-kája inkább újalköltés, mint fordítás. Akármény-re eltávolodik is néha az eredeti szavaitól, az eredetinek hangját és hangulatát majd mindig el-találja és a mit ad, majd mindig szép vers. Technikai készsége, mely eredeti verseinek is egyik feltűnő tulajdonsága, nem hagyja cserben a fordításban sem. Önkényességeivel nem szállunk vitába; ehhez bele kellene vonni a műfordítás összes problémáit, a melyek még távolról sincsenek tisztázva s a me-lyek alighanem tisztázhatatlannak is, nem dönthe-tők el általánosságban, hanem csak esetről-esetre. Az anthologia mindenesetre nagy szellemi munka, finom irodalmi izlés és élnék fogékonyság értékes műve. Értékét nem kevéssé emelik az egyes köl-tőkről írt, néha kis tanulmányok szölesedő, néha csak a legfőbb adatokra szorítókozó bevezető sorok s a fontosabb költőkről közölt arcképek is. Kosz-tolányi lehetővé tette legalább a bepillantást az új lírába azoknak, a kik az eredeti költőket nem ol-vashatják s talán sokakban sikerül fölkeltenie a vágyat, teljesebb megismerésükre.

Byron. Az Akadémia könyvkiadó vállalatának legújabb kiadványai között az egyik terjedelmes kötet Byron életrajzát tartalmazza. Sajnos, nem eredeti munka, — semmi sem jellemzi jobban iro-dalmi tudományunk hézagosságát, kutatónk vál-lalkozó szellemének hiányát, mint hogy ha az Aka-démia egy ilyen közökben forgó íróról, mint Byron, életrajzi monográfiát akar kiadni, idegenbe kell menni érte. És még hozzá nem is valami klasszi-kus mű a lefordított könyv, sem nem standard-műve a Byron-irodalomnak, sem nem művészi élet-rajz. Becsületes, jóra való filologus-munka, a mi-lyet akármely jobban képzett és munkáját szerető magyar filologus is írhatott volna. Koncepceziója, előadása egyaránt közepes színvonalú, módszere a megszokott filologus-módszer, a tárgyalat íróval szemben elfoglalt álláspontja sem valami magas-rendű: folytonos morális fejcsóválások közt mondja el Byronnak a polgárember szempontjából nem mindig épületes életét, nyugtalanságát, szereten-ségeit magyarázni is alig próbálja. A melyreható pszichológiai belátás sincs meg benne, nem tudja megközelíteni Byron lelki életének gyökereit, az egyéniség nem tűnik fel előadásában egységesnek, belső törvényekből fejlettnék, hanem egy nagy tö-meg apró részletre bomlik szét. Műveit nem tudja belső kapcsolatba hozni egyéniségével, csak épen megjelenésük dátumainak sorrendjében tárgyalja őket, megdicsérve eredményeit, jóindulatulag kor-rolva hibáikat. Az író pszichológiai és szociális természetéről ép oly kevés fogalma van, mint min-den olyan biográfusnak, a ki csupán filologusi esz-közökkel, igazi írói ösztön és intuitió nélkül nyúl egy nagy művészhöz. Mindazonáltal a könyv jó szolgálatokat tesz azoknak, a kik Byron életé-

ANGOL DIVATKÉP.

A « Vasárnapi Ujság » részére rajzolta Viola londoni divat-tervező.

ANGOL DIVATKÉP.

A « Vasárnapi Ujság » részére rajzolta Viola londoni divat-tervező.

ben és munkáinak történetében tájékozódni akar-nak, megadja nekik a kellő életrajzi és irodalom-történeti anyagot, a melynek segítségével jobban megérthetik a költő munkásságát. A könyvet Koep-pel Emil strassburgi egyetemi tanár írta és *Esty* Jánosné fordította magyarra gondosan, folyamatos stílusban. Morvay Győző függelékét csatolt hozzá Byron hatásáról a magyar irodalomra. Vázlatnak nevezi munkáját, de inkább csak váz, a Byronnal kapcsolatba hozható magyar bibliográfiai anyagnak nehezsége, csak fáradsággal olvasható stílusban való fölértékelése. Adatot tömördekét sorol fel, a kelle-ténél is többet, mert olyan írókat és műveket is belekapcsol a Byron-hatás körébe, a melyek csak nagyon távoli, nagyon közvetett kapcsolatban van-nak vele s olyanokkal is foglalkozik, a melyekkel egyáltalán nem érdemes foglalkozni. Általában alig mond valami jellemzőt és felvilágosítót Byronról. Pontosságában való hitünket is megrendíti azzal, hogy a Byron-fordítások tárgyalásában egészen ért-hetetlen módon kifejejtí *Abrányi* Emil Byron-for-dításait, a legjelentékenyebb kísérleteket Byronnak a magyar irodalomba való beiktatására.

Kún József hagyatéka. Annak idején mi is megemlékeztünk Kún József haláláról. Aránylag fiatalon halt meg, munkája bevégezetlenül, csende-sen, zajt nem támasztva lépett ki az életből, mint a hogy csendesen, zajt nem támasztva, élt Szege-den, elvonulva szinte még az elől a figyelem elől is, a melyet a lapokban megjelent versei sze-mélye felé fordítottak. Egyetlen verskötetem sem kellett üdvözlő zajt, csak a megértők, a költészetet szív szerint szeretők kicsiny csapatát nyerte meg számára. Nem volt nagy, elragadó eredetiségű költő, inkább finom érzésű amatőurje a költészetnek, érzékeny, tartózkodó, befelé zengő lélek, azok közül való, kikben a költészet, csúcscsainak elérhetetlen-ségével csak fokozza a természetükben rejlő me-lancholiát. Versei ezzel a borongással vannak telí, csendesen peregenek, mint a könny, néha után-érzett ritmusokban, néha egyéniben, bélyegzet-tebben szólalva meg, de mindig átérzetten, öszin-tén, belülről fakadva. Az affektálás és a pőz, a lehető legtávolabb áll bensőséges egyéniségétől. Szerető kezek összegyűjtötték, a mi könyvben ki-adatlan verse maradt s kiadták egy kötetben. Ezek az *utolsó* versek is azt a képét adják lírájának, melyet itt vázlatosan odavetettünk. A könyv nagy

része műfordítás, túlnyomó részben modern német és francia költemények, — kedves emlékei egy költő lélek olvasmányainak s azoknak a hatásainak, melyeket fogékonyasága magába vett. A könyv elején József irt szeretőteljes hangú előszót.

A „Jó Pajtás” Sebők Zsigmond és Benedek Elek képműveinek, január 18-iki számában Lampérth Géza és Endrődi Béla irtak verset, Zabolai Zoltán pedig a trónörökös gyermekeiről (képekkel), Sebők Zsigmond Az Arany cipő, és Benedek Elek Oh szép ifjúságom című regényét folytatja, Rudnyánszky Gyula hátramaradt irataiból egy kedves kis vigjáték van a számban. Elek nagypapától mese, Palaty Kata kedves téli képet rajzolt, Steinhof Károly ezikkelt irt, Zsiga bácsi elmondja mulatságos mókáinak egyikét. A kis Krónika rovat apróságai, a rejtvenyek, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyedrre 2 korona 50 fill., félérre 5 korona, egész évre 10 korona, egyes szám ára 20 fillér. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal (IV. ker., Egyetem-utca 4.).

Új könyvek. Modern költők. Külföldi anthologia, fordította Kosztolányi Dező. Budapest, az „Élet” irodalmi és nyomda részvénytársaság.

Byron. Irt. Koeppel Emil, fordította Esty Jánosné. Budapest, Akadémia kiadása.

Kún József hagyaték. Versek. Budapest, Singer és Wolfner.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: Hevesi HEVÉSY JÓZSEF, nyug. m. kir. honvédszádos, 47 éves korában Méhében. — Dr. GARA LÉO, Szabolcs várm. tb. főorvosa Nyíregyházán. — BARTHA GYULA, a nagykanizsai polgári iskola nyug. igazgatója Nagykanizsán. — TOTI MÁRTON, a tavaszmező-utcai főgimnázium tanára, 56 éves korában Budapesten. — Idősebb SUSCZYK JAKAB, hontmegyei bizottsági tag, 70 éves korában Balassagyarmaton. — ROMBAUER EMIL, a budapesti V. kerületi állami főreáliskola igazgatója, 60 éves korában Budapesten. — LUX MIHÁLY gyógyszerész, fővárosi törvényhatósági bizottsági tag, 54 éves korában. — Dr. VIRÁV JÓZSEF, fővárosi törvényhatósági bizottsági tag, 78 éves korában Budapesten. — DOMBRÁDI NAGY GYULA nyug. csendőrezredes a Ferencz József-rend lovagja, 59 éves korában Szegeden. — HUMITZA JÓZSEF, kőz. hadseregbeli nyug. ezredes, a III. osztályú vas-

korona-rend tulajdonosa stb., 59 éves korában Pozsonyban. — FOGARASI KERÉSZ SAMU, a bánffy-hunyadi járás főszolgabírája, 60 éves korában Bánffyhunyadon. — MENESDORFER BERTALAN kir. járásbíró, 38 éves korában Szatmáron. — BORSAI FARKAS MIKSA földbíró, 73 éves korában Nagyborsán. — MARICH AGOSTON, volt nyomdai technikai vezető, 71 éves korában Budapesten. — SCHÖNÖS AURÉL, az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár Részvénytársaság nyug. főpénztárosa Szikszón. — NYIREGyhÁZY IGNÁCZ, 38 éves korában Budapesten. — DVHALLY SÁNDOR, tégla- és cseméntgyári tisztviselő, 38 éves korában Látatlanban.

Özv. borosjenői JENEY DÁNIELNÉ, szül. Jablonkai Jablonczay Gunza, 88 éves korában Budapesten. — Özv. SZÉK JÁNOSNÉ, szül. Stecker Alojza, 84 éves korában Mezőkövesden. — Özv. MARKUSOVSKY LAJOSNÉ, szül. Kis Zsófia, 83 éves korában Budapesten. — Özv. kókai KUN PÁLNÉ, szül. Adriányi Anguszta, 76 éves korában Miskolcon. — BUDOS KÁROLYNÉ, szül. Amtman Vilma, 72 éves korában Budapesten. — Özv. KOLOSVÁRY JÁNOSNÉ dr.-né, szül. Berenczey Klára, 70 éves korában Budapesten. — KOVÁCS ANTALNÉ, szül. Hamerschmied Katalin, 54 éves korában Budapesten.

EGYVELEG.

*Száz éves bor. Manuel, a portugál ex- király tudvalevőleg Angliában lakik. Mikor nemrég hazavezette Németországból fiatal feleségét, egy londoni portugál borkereskedő tíz üveg olyan borral kedveskedett neki, a melyet 1814-ben szüreteltek Oporóban, a világhírű bortermő helyen. A bor eredetileg piros volt, de ma már fehéres-sárga színű, zamata és ereje azonban megmaradt.

*Róza — tövis nélkül. Vége a komzondásnak, hogy nincsen róza tövis nélkül: egy Burbank nevű chicagói kertész évekig tartó keresztezés által olyan rózsafajt állított elő, a melynek sem törzsén, sem ágain egyetlenegy tövis nincsen. Az új róza rendkívül illatos, színe sárgás-fehér, szára kacsu, puha, neve pedig Wilson-róza, az Egyesült Államok új elnökének tiszteletére.

*Óriás szobor. II. Vilmos német császárról tudvalevő, hogy szenvedélyes kedvelője a szobrászatnak, a miről a berlini Siegesallee-ban több, igazán művészietlen szobornál tanusodik. A császárnak ez a gyengéje viseli a felelősséget azért az óriási szoborért is, a melyet az ő megrendelésére Max Unger most állít össze s a melyet a jövő nyáron fognak

leleplezni. A szobor a balhalmi félsziget csúcsát fogja „ékesíteni”, annak emlékére, hogy a császár már huszonöt évvel ezelőtt meg Norvégiát, egybéként pedig a norvég hőst, Fritjof-ot ábrázolja, a kinek sírját a balhalmi félsziget rejtje. A Fritjof szoborból eddig csak a hősnék két lábára készült el, a melyeknek hosszúsága egyenként 8 méter, — egy jó emelet. Az egész szobor 17 méter magas lesz, akkora, mint egy kétemeletes ház.

Az anyatejet nem pótolja semmi. Az elegendő táplálékot a tejleves teszi lehetővé a Jókony halaknak van a tejlevesre és a minőségére. A tej gyarapodik 30-40%. A csemézők rendszeresen gyarapodnak ennyiben és ki-
tűnően fejlődnek. Kellően is, minden folyadékban könnyen oldódó. 1 tégely 20 napra elegendő. Ára 3 K. Fővárosi Takarékpénztár, III. ker. Rózsák Magyaror. részére Török József gyógyszerár Budapest, Király-u. Ahol nem kapható, a székelydőlő postán a pénz előzetes beküldése után történik. Egy tégely 3-20, 2 tégely 6-72, 3 tégely 9-72, 4 tégely 12- — korona bértmentre.

Nálunk a nők arczbőre már természetből fogva csinos, de épp olyan érzékeny a nagyon csipős hideg és a túlságosan forró napsugarakkal szemben. Elkerülendő a napbűtés okozta megbar-
nyulást, a kicserepesedést, a foltokat, sőt a szeplőket is, ajánlatos a Crème Simon, a Simon-féle powder és szappan naponként való használata; nem tévesztendő össze más krémekkel. Kapható: J. Simon, Páris, továbbá gyógyszerárakban és drogériákban.

Ganglionál. Sok év óta orvosilag kipróbált gyógyszer, melynek ideg-megnyugtató, görcsöt csillapító, álomhozó, vértképző tulajdonsága van, minden ideg- és görcsokban szenvedőnek, álmatlanság ellen vagy betegségek által elgyöngült személyeknek melegen ajánlható. Ezen háziaszer használata emeli a test erejét és a közérzetet. Ganglionál kapható dobozokban K. 3. árban az egyedül készítőnél Julius Bittner gyógyszerésznél és a kir. udvari és főhercegi kamarai szállítónál, Reichenau N. Ö. K. 3 beküldése ellenében bértmentre.

Tátrafüred télen. Tátrafüreden már jó ideje beült a híres szép januári időjárás, melynek ragyogó pompája szinte leírhatatlan. Méteres hó borítja az egész tájat, éjjel aként mélyen fagypontra alá süllyed a hőmérséklet, de annál melegebbek a korán kelő nap intenzív sugarai és a déli órák alatt hihetetlenül forró tűz a nap. Csakis így érthető, hogy tél közepén reggeltől napestig szakadatlanul a szabadban tartózkodik az egész közönség. Tátrafüreden a szezon tetőpontján áll és a nagyszámú bel- és külföldi vendégsereg vígan hódol az egészséges és edző téli sportnak.

A «VASÁRNAPI UJSÁG»

61-ik évfolyama.

A «Vasárnapi Ujság» a legrégibb magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hatilap, évenként több mint 130 íven s több mint másfél ezer képpel, legjelesebb hazai íróink és művészeink közreműködésével jelen meg.

A «Vasárnapi Ujság» színes képmel-
léleteket is ad, több színben művészileg ki-
vitt képeket.

Előfizetési feltételeink:

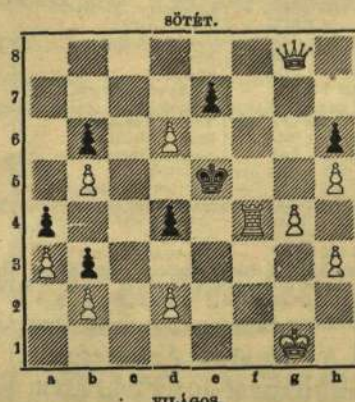
A «Vasárnapi Ujság» negyedévre 5 korona, fél-
évre 10 korona.

A «Vasárnapi Ujság» a «Világkrónika»-val
negyedévre 6 korona, félérre 12 korona.

Az előfizetések a «Vasárnapi Ujság» kiadó-
hivatalába, Budapesten, Egyetem-utca 4. szám
küldendők.

SAKKJÁTÉK.

2883. számú feladvány Erlin Konrádtól, Bécs.

Világos indul és a negyedik lépésre mattot ad.

A 2879. számú feladvány megfejtése Székely Jenőtől.

Világos.	Sötét.	a.	Világos.	Sötét.
1. Bb4-b6 Hg5-e4	1. ... Hg5 t. sz.			
2. Hb6-d5 + Kf4-e5	2. Va8-b3 + Fe2-f3			
3. f2-f4 + matt	3. He5-d3 + matt			
1. ... Fe2-b5	1. ... Kf4-e5			
2. Hb6-h5 + Kf4-e5	2. Va8-d5 + Ke5-f6			
3. f2-f4 + matt	3. Vd5xd4 + matt			
1. ... c7-d6				
2. He5-d3 + Fe2-d3				
3. Va8-b8 + matt				

A 2880. számú feladvány megfejtése Owen L. E.-től.

Világos.	Sötét.	Világos.	a.	Sötét.
1. Ha2-e1	1. ... Kd4-e5			
2. He2-e3 Ke5-e4	2. He1-b3 Ke5-e2			
3. He2-e3 + stb.	3. Fe6-e4 stb.			

Helyesen fejtették meg: Marényi Lajos. — Ludányi Antal. — A «Budapesti Sakk-kör». — A «Budapesti III. ker. Sakk-kör». (Budapest) — Németh Péter (Csongor). — Kintzig Róbert (Fakert). — Hoffbauer Antal (Lipótdor). — Székely Jenő. — Mészey József. — A «Győri Sakk-kör». (Győr) — A «Zborói Társaság». — A «Kálcai Katolikus Kör». — A «Dunaörsi Egyenlőségi kör» — Csolnoki István (Hajdúhadháza). — A «Leibici Gazdasági Kaszinó» — A «Csengeri Kaszinó» — Liebel Dávid (Bajmok). — Lustyik János. — Szivák János (Alberti-Isra).

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 51-ik számának megie-
lent képtalány megfejtése: Üdvözlő.

Az 52-ik számban megjelent nagyképtalányokra
a következők küldtek meg a megfejtést:

Dr. Anber Tivadarné, Antonia Mihály, a Baár-Madas
ref. felsőlányiskola, Bal Virginia, öz. Breuer Lné,
Biki Ferencz, Borosnyai Károlyné, Csillik Balázs,
Csirbusz Endre, Dienes Emma, Elcher Simon, Fáy

Barnabás, Ferenczffy Emil, Filla Gyuláné, Fazekas Agostonné, Ferencz Samu, Győre Mózesné, Győre János, Habetler Károly, Hevessy László, Jámor Lajos, Khayil István, Kelemen Józsefné, Kovács József, Gizella, Kovács Bálint, Koltai Lajos, Környei József, Környei Mihály, Kustár Dániel, László Ferencz, Ludig Fani, Mabéka Erzsike, Mezezenéfi Kaszinó, Mocsáry Pál, Nagy Endre, Neogrady Irén, Az orvizebányai áll. segély. közs. polgári fiúiskola, bilkei Papp Mihályné, Paterek Irén, Papp József, Rechner István, Rácz Lajos, Scopián Sándor, Sin István, Sárossy Gergely, Simonovics Blanka, Scharf Matild, dr. Szigethy Elemér, Szarka Boldizsár, Thomka János, Öz. dr. Tarcezy Kálmáné, Veres Béla, Winter Félix, Záborszky Lajos, Zlinszky Béláné, Zöldág Ferencz, Zsakó Andor.

Az ugyanazon számban megjelent fejtőre a
következők küldtek meg a megfejtést:

Dr. Anber Tivadarné, öz. Breuer Lné, Csillik Balázs, Deér Endre, Elcher Simon, Habetler Károly, Jámor Lajos, Kovács Bálint, Környei József, Katakás Károly, Neogrady Irén, bilkei Papp Mihályné, Paterek Irén, Sperber Oszkár, Szarka Boldizsár, Thomka János, öz. dr. Tarcezy Kálmáné, Veres Béla, Winter Félix, Záborszky Lajos, dr. Zsakó Andor.

Ha valakinek neve a fenti jegyzékekből tévedés-
ből kimaradt volna, kérjük velünk közölni, hogy
ha megfejtése helyes, a sorsolásban még részt ve-
hessen.

Azok közt, a kik a képtalányokat vagy a fejtőrt
helyesen fejtették meg a sorsolást a jövő héten
ejtjük meg s a nyertesek nevét jövő számunkban
közöljük.

Szerkesztői üzenetek.

Életünket és vérünket Réka köve. Egyik sem köl-
tői munka, csak dilettáns próbálkozások, a melyek
nem valók a nagy nyilvánosság elé.

Beteg szívemről. Nagyon lapos, teljesen értéktelen
vers.

Chopin-ballada. Az első bál után. Nem tud újat
mondani, a mi az eredetiség ingerével hatna; legin-
kább csak közhelyeket mond, kissé modoros hangon.

Mikor még te voltál. Szomorúságos lovagja. Ha még
egyszer. Kellene érekelten szaval, olyan dolgokat,
a melyeket halál is alig érdemes elmondani.

Szemtől szembe veled. Sokfélék szeretne, a mi ked-
ves és gyönyörűséges dolog lehet, de nem tudta úgy
verse foglalni, hogy csakugyan az is legyen.

Felolós szerkesztő: Holtsy Pál.

Szerkesztési iroda: Budapest, IV., Vármege-u. 11.
Kiadó-hivatal: Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Vegyen **Schweizer's** Selymet

Képműve mint a mi ujdonaságunkból fekete, fehér, vagy színesben: crepon, lapos, chine, ottoman, maxilin stb. hosszal 120 cm. szélessége K. 1.30-tól kezdve, bármely ruhának és blúzoknak, plus, kabátoknak és köpenyeknek, valamint blúzok varrási és ruhák valódi avasú hímzésű batist, gyapj, és selymbeben. Mi csak a károkaként az old selymeszövet árulunk, körültekintő magánvételnek, postaköltség, és vámmentesen a házhoz. (Dupla levélválog.)

Schweizer és Társ. Luzern U 23 (Szájz)

Gulliver

A prima kaucsuk cipősarok a kaucsuk sarkok királya

rendkívül olcsó, mert kaucsukból készült.

Technikum Mittweida

Igazgató: A. Holst, tanár. Szász királyság. Magasabb műszaki tanintézet; az elektro- és gép-technika terén. Külön osztály: mérnökök, technikusok és művészek részére. Elektrotechnikai és gépészeti-laboratórium. Tanulmányi műhelyek. Legrégibb és legteljesebb intézet. Programok stb. díjtalanul a titkárság által.

Fog-Krém

KALODONT Szájviz

Itt a FARSANG áll-
a bál,

Itt van végre KARNEVAL
s az is PALMA
sarkon jár.

TÁTRAFÜRED

TÉLI GYÓGYHELY.
TÉLI SPORT
REMEKÉLT KLÍMA.

5 1/2 km. BOBPÁLYA, KORCSOLYPÁLYA

Téli tény: DECEMBER-MÁRCIUS
Prospektust küld
A GRAND HOTEL IGAZGATÓSÁGA.

Steckenpferd

lilliomtejszappan

BERGMANN & CO. gyártmánya TETSCHEN A. E. elérhetetlen hatáson szepők elválogatására és nagy-
lözhetetlen szer arcz- és bőrápolásra, mit számtalan elismeréssel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogériákban, illatszerek és fodrász üzletekben 80 fillért kapható. Szintegy pártalan hatású női kárpótlásra a Bergmann «Manera» lilliomkréme, mely tubusokban 70 fillért mindenütt kapható.

TÁTRALOMNICZ

Télisport szezon:
december hó 15-től
március hó 15-éig.

A legszebb bob- és rödlipálya új felvonóval, posta, távirat, telefon, vasutállo-
más összeköttetés mindenfelé.
Prospektus ingyen és bérn.

CZIMBALOM

Legújabb szab. acélszerke-
zettel részletek is. Ocsidórés,
tízista, hangosító, becsúszó-
hangosító gép 25 K
s feljebb. — Hozzá: Fedák
Sándor, Király, Rózsa, Berencz,
Borcs, Caruso-tól legújabb
lemezek 2 korona 50 fillér.

Hageduk világghírű meste-
rek hű utánaizati
Fuvolák, Törölközők, csillagok,
harmonikák, stb. — Érték
MAGYOROSZ GYULA
kir. szab. hangszergyár,
Bpest, VII., Rákóczi-ut. 71.

Javítási műterem stb. Számos kifizetés
a jó munkáért. — Árjegyek ingyen.

MATTOXI FÉLE
GIESSHUBLER
természetes édesvíz
SAVANYÚVÍZ.

Az új „BERSON”

gummisarok
előnyei:

260

Rendkívül tartós, kiválóan ruganyos,
formája ideális. Bersonművek VII.

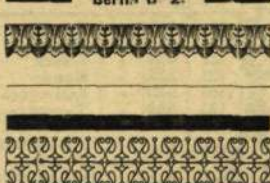
Lohr Mária
(KRONFUSZ)

Gyár és főüzlet:
VII., Baross-u. 85.
Telefon: József 2-37.

Fidók: II. ker.,
Fő-utca 27. sz.
IV. ker., Ekkó-ut.
6. sz. IV., Kec-
ségi-utca 14.
V. ker. Hármas-
csúcs-utca 4. sz. VI.
Teres-kürt 39.
VI. ker. Andrássy-ut.
16. sz. VIII. ker.,
József-kürt 2.

ASSZONYOK

zavaroknál, ha már mindent
megpróbáltak eredménytelenül,
ugy hozzák meg az orvosok-
tól elismert, fényesen bevált
szert. Meglehető gyorsan, szav-
vattól ártalmatlan. Naponta
hálszoros, i. erősségű 11. 4-50,
II. erősségű 11. 6-50. — László
vámmentes széküldés utáni-
tel. Laboratórium F. Gutsch 673.
Berlin C. 2.

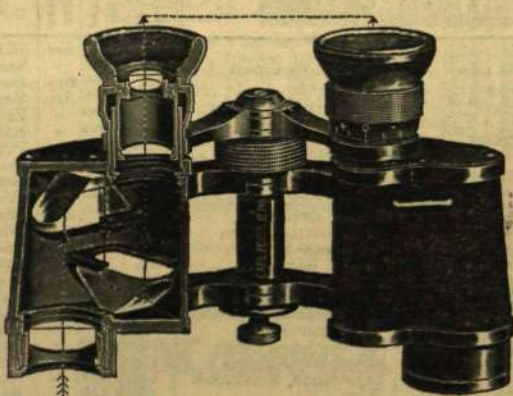
Költőgépek

házi és vadásznyas részre jöve-
delmező baromfiudvar szaksze-
ren és olcsón bevándor, mindenféle
hajlamot, az összes szülőkkel
cikkeket szállít a különlegességgyár

NICKERL & Co. G. m. b. H.

Központ: Wien-Innenstadt,
Tristertor. No. 30. — Telefon 9120.
144. sz. katalógus kívánatra ingyen.

ZEISS

Tábori látcsövek és színházi látcsövek.

Nagy fényerősség. — Nagy láttér.

ÚJ MODELLEK.

Eredeti árakon minden szakba vágó üzlet által beszerezhetők.

T. 404. sz. katalógus díjtalan.

IX/3., Ferstelgasse 1.

Gyárak: Győr, Jena, London, Wien, Riga.

A Magyar Királyi Államvasutak téli menetrendje.

Délután				Délután			
A vonatok indulása Budapest keleti p.-u.-ról.				A vonatok érkezése Budapest keleti p.-u.-ra.			
Érvényes 1913 október hó 1-től.				Érvényes 1913 október hó 1-től.			
vonat-szám	óra	perc	hová	vonat-szám	óra	perc	honnan
1110	5:45	Szv.	Balatonfüred, Tapolca	612	12:30	Szv.	Arad, Tóvis, Msziget
302	6:25	Gy.	Hatvan	314	12:30	Szv.	Ujvárad, Sarajevó
22	6:30	Szv.	Rutika, Berlin	10	12:30	Szv.	Szombathely, Wien
8	6:40	Gy.	Wien, Graz, Sopron	1008	12:30	Gy.	Fiume, Róma, Eszék
1502	6:45	Gy.	Kassa, Csorba, Bártfa	1304	12:30	Gy.	Kassa, Poprád-Felka
1512	6:55	Gy.	Kassa, Csorba	316	12:35	Szv.	Gödöllő
1002	7:00	Gy.	Fiume, Torino, Róma	1304	1:40	Gy.	Fehring, Graz
602	7:05	Szv.	Pécs, Vinkovce	404	2:00	Szv.	Szombathely, Wien
906	7:10	Szv.	Belgrad, Sofia, Sarajevó	4	2:05	Szv.	Wien, Paris
1302	7:20	Szv.	Fehring, Graz, Triest	604	2:15	Szv.	Arad, Bukarest
402	7:25	Szv.	Stry, Przemyśl, Lemberg	916	2:15	Szv.	Kiskőrös
312	7:30	Szv.	Gödöllő	304	2:20	Gy.	Rutika, Berlin
908	7:45	Szv.	Belgrad, Sofia, Vinkovce	318	2:25	Szv.	Hatvan
608	7:50	Szv.	Arad, Brassó, Bukarest	320	2:30	Szv.	Pécel
406	8:10	Szv.	Munkács, Lawocze	322	2:35	Szv.	Bicske
512	8:20	Szv.	Kolozsvár, Brassó	518	2:40	Szv.	Szolnok
1906	8:25	Szv.	Eszék, Bród	1202	2:45	Gy.	Szabadka, Sarajevó
306	8:30	Szv.	Rutika, Berlin	1002	2:45	Gy.	Tapolca, Eszék
1706	8:35	Szv.	Msziget, Stanislaw	904	2:50	Szv.	Belgrad, Konstantinápoly
2	9:10	Gy.	Wien, Sopron	1016	2:55	Szv.	Paks
22a	9:30	Szv.	Bicske	322	3:00	Szv.	Komárom
1508	9:30	Gy.	Kassa, Poprád-Felka	606	3:00	Gy.	Arad, Bukarest, Msziget
918	10:00	Szv.	Kunszentmiklós-Tass	410	3:10	Szv.	Lawocze, Lemberg
516	10:05	Szv.	Nagykúta	918	3:15	Szv.	Győr, Sopron
1112	10:45	Szv.	Balatonfüred, Tapolca	6	3:15	Gy.	Szombathely, Wien
24	11:55	Szv.	Bicske	324	3:20	Szv.	Gödöllő

- 1) December 15-től bezárólag február 28-ig közlekedik.
 2) Nagykúta-Szolnokig csak szombaton és ünnepnapokon közlekedik.
 3) Március 1-től közlekedik. Azonkívül Budapest keleti p.-u.-ról Budapest-Kelenföldre február 2-től április 25-ig minden hétfőn, csütörtökön és szombaton a wien-Budapest-től-ról-rivierai expresszvonat hűtőköszorúval is közlekedik.
 4) Csak szombaton és ünnepnapokon közlekedik.
 5) Csak hétköznapokon közlekedik.

A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról.

Délután			
vonat-szám	óra	perc	hová
330	7:20	Szv.	Gödöllő

A vonatok indulása Budapest nyugati p.-u.-ról.

Délután				Délután			
A vonatok indulása Budapest nyugati p.-u.-ról.				A vonatok érkezése Budapest nyugati p.-u.-ra.			
Érvényes 1913 október hó 1-től.				Érvényes 1913 október hó 1-től.			
vonat-szám	óra	perc	hová	vonat-szám	óra	perc	honnan
154	5:55	Szv.	Vác	164	12:30	Szv.	Rákospalota-Újpest
152	5:55	Szv.	Rákospalota-Újpest	714	12:15	Szv.	Szeged
122	5:55	Szv.	Ersekújvár	1404	12:30	Gy.	Zsolna, Berlin
718	5:55	Szv.	Szeged, Szolnok	136	12:30	Szv.	Nagygyőr
4102	6:00	Szv.	Esztergom	4108	12:30	Szv.	Esztergom
6502	6:30	Szv.	Lajosmizse, Kecskemét	136	12:30	Szv.	Rákospalota-Újpest
156	6:35	Szv.	Rákospalota-Újpest	4140	12:35	Szv.	Pilisvörösvár
102	6:50	Szv.	Wien, Paris, Ostende	136	12:35	Szv.	Dunakeszi-Alag
510	7:00	Gy.	Szeged, Stanislaw	4108	1:30	Szv.	Esztergom
1402	7:05	Szv.	Zsolna, Berlin	106	2:00	Gy.	Wien, Paris
104	7:15	Szv.	Nagygyőr, Wien	125	2:10	Gy.	Parkány-Nána
158	8:00	Szv.	Dunakeszi-Alag	170	2:15	Szv.	Rákospalota-Újpest
708	8:40	Gy.	Orsova, Bázis	4110	2:20	Szv.	Esztergom
712	8:45	Szv.	Bázis, Karánsebes	506	2:25	Gy.	Szatmár-Németi, Brassó
134	8:45	Szv.	Nagygyőr	108	2:30	Szv.	Wien
4104	9:05	Szv.	Esztergom	120	2:35	Szv.	Gölna
114	9:15	Szv.	Wien, Berlin	704	2:40	Gy.	Bukarest, Bázis
160	9:45	Szv.	Rákospalota-Újpest	6710	2:45	Szv.	Cegléd, Szolnok
162	11:00	Szv.	Rákospalota-Újpest	6508	2:50	Szv.	Lajosmizse, Kecskemét
6504	11:10	Szv.	Lajosmizse, Kecskemét	172	3:10	Szv.	Rákospalota-Újpest
116	12:00	Szv.	Wien	140	3:15	Szv.	Nagygyőr
				174	4:10	Szv.	Rákospalota-Újpest
				716	4:30	Szv.	Szeged
				110	5:15	Gy.	Wien
				142	5:20	Szv.	Nagygyőr
				176	5:30	Szv.	Rákospalota-Újpest
				128	6:20	Szv.	Parkány-Nána
				722	6:40	Szv.	Vécse
				144	6:50	Szv.	Nagygyőr
				724	6:55	Szv.	Monor, Ócsa
				4114	6:55	Szv.	Esztergom
				726	7:00	Szv.	Cegléd, Szolnok
				1406	7:05	Gy.	Pozsony, Zsolna, Berlin
				130	7:10	Szv.	Parkány-Nána
				728	7:15	Szv.	Esztergom
				178	7:20	Szv.	Rákospalota-Újpest
				730	7:25	Szv.	Cegléd
				6508	7:30	Szv.	Lajosmizse
				132	7:35	Szv.	Vác
				710	7:40	Szv.	Bukarest, Bázis
				182	7:45	Szv.	Dunakeszi-Alag
				1408	7:50	Szv.	Zsolna, Berlin
				118	8:00	Szv.	Wien, Paris
				502	8:05	Gy.	Bukarest, Stanislaw
				184	8:10	Szv.	Dunakeszi-Alag
				706	8:15	Gy.	Szeged, Bázis, Bukarest
				504	8:20	Szv.	Maros-Vásárhely
				720	8:25	Szv.	Kiskunfélegyháza
				4116	8:30	Szv.	Esztergom
				9629	11:30	Szv.	Belgrad, Konstantinápoly
				146	11:35	Szv.	Vác
				7029	11:45	Szv.	Bukarest, Konstantinápoly

- 1) Vasár- és ünnepnapokon bezárólag november 10-ig közlekedik.
 2) Vasár- és ünnepnapokon előtti hétköznapokon közlekedik.
 3) Minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnapokon közlekedik.
 4) Minden hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.

A vonatok indulása Buda-Császfürdőre.

vonat-szám	óra	perc	hová
4002	5:35	Szv.	Esztergom
4004	5:45	Szv.	Esztergom
4010	2:11	Szv.	Esztergom
4012	5:35	Szv.	Esztergom
4016	11:35	Szv.	Esztergom

A vonatok érkezése Budapest nyugati p.-u.-ra.

Délután				Délután			
A vonatok érkezése Budapest nyugati p.-u.-ra.				A vonatok érkezése Budapest nyugati p.-u.-ra.			
Érvényes 1913 október hó 1-től.				Érvényes 1913 október hó 1-től.			
vonat-szám	óra	perc	honnan	vonat-szám	óra	perc	honnan
151	5:55	Szv.	Dunakeszi-Alag	165	12:50	Szv.	Rákospalota-Újpest
721	5:55	Szv.	Cegléd	137	1:20	Szv.	Nagygyőr
723	5:55	Szv.	Vécse	703	1:25	Gy.	Bukarest, Bázis
1215	5:55	Szv.	Monor	167	1:30	Szv.	Rákospalota-Újpest
4103	5:55	Szv.	Esztergom	505	1:50	Gy.	Tóvis, Kolozsvár
133	5:55	Szv.	Nagygyőr	505	1:50	Gy.	Szatmár-Németi
6701	6:00	Szv.	Szolnok, Cegléd, Ócsa	103	2:00	Szv.	Paris, Wien
9019	6:10	k.v.	Konstantinápoly	4111	2:05	Szv.	Esztergom
7019	6:10	Szv.	Belgrad	169	2:40	Szv.	Dunakeszi-Alag
153	6:25	Szv.	Rákospalota-Újpest	171	2:40	Szv.	Rákospalota-Újpest
6507	6:30	Szv.	Lajosmizse	6503	2:40	Szv.	Kecskemét, Lajosmizse
135	6:35	Szv.	Vác	173	3:00	Szv.	Rákospalota-Újpest
1407	6:40	Szv.	Berlin, Zsolna	410	3:10	Szv.	Temesváros-Józsefváros
503	6:50	Gy.	Maros-Vásárhely	175	3:15	Szv.	Nagygyőr
4105	7:10	Szv.	Esztergom	121	3:30	Szv.	Rákospalota-Újpest
709	7:15	Szv.	Bukarest, Bázis	410	3:30	Szv.	Esztergom
155	7:20	Szv.	Rákospalota-Újpest	1403	3:35	Szv.	Wien, Berlin
125	7:25	Szv.	Parkány-Nána	177	3:40	Szv.	Rákospalota-Újpest
727	7:30	Szv.	Cegléd	707	3:45	Szv.	Orsova, Bázis
501	7:35	Gy.	Bukarest, Kolozsvár	105	3:50	Szv.	Wien
157	7:40	Szv.	Vác	717	3:55	Szv.	Bázis, Temesvár
6501	7:50	Szv.	Kecskemét, Lajosmizse	179	4:00	Szv.	Rákospalota-Újpest
127	7:55	Szv.	Parkány-Nána	731	4:05	Szv.	Vécse
113	8:10	Szv.	Paris, Wien	4117	4:10	Szv.	Pilisvörösvár
4107	8:15	Szv.	Esztergom	143	4:15	Szv.	Nagygyőr
719	8:40	Szv.	Kiskunfélegyháza	131	4:20	Szv.	Parkány-Nána
129	8:45	Szv.	Nagygyőr	109	4:25	Gy.	Wien
159	9:10	Szv.	Dunakeszi-Alag	6505	4:30	Szv.	Kecskemét, Lajosmizse
705	9:25	Gy.	Szeged	181	4:35	Szv.	Dunakeszi-Alag
1401	9:40	Szv.	Berlin, Zsolna, Pozsony	309	4:40	Gy.	Szeged, Stanislaw
4109	9:55	Szv.	Esztergom	1405	4:45	Szv.	Berlin, Zsolna
161	10:30	Szv.	Rákospalota-Újpest	4115	10:50	Szv.	Esztergom
715	10:45	Szv.	Szeged	145	10:55	Szv.	Vác
119	11:20	Szv.	Gölna	6513	10:55	Szv.	Ócsa
163	12:00	Szv.	Rákospalota-Újpest	117	10:55	Szv.	Wien
				717	11:20	Szv.	Temesvár, Bázis
				101	11:25	k.v.	London, Ostende
				185	11:25	Szv.	Paris, Wien
							Dunakeszi-Alag

- 1) Erkezik minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnapon.
 2) Erkezik minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.
 3) Vasár- és ünnepnapokon bezárólag november 10-ig közlekedik.

A vonatok érkezése Buda-Császfürdőre.

vonat-szám	óra	perc	honnan
4001	5:35	Szv.	Dorog
4003	5:45	Szv.	Esztergom
4007	8:20	Szv.	Esztergom
4009	10:45	Szv.	Esztergom
4011	2:10	Szv.	Esztergom
4013	5:35	Szv.	Esztergom
4017	8:21	Szv.	Pilisvörösvár
4019	10:22	Szv.	Esztergom

ROZSNYAY PEPSIN BORA.

Kellemes ízű, kiváló jó hatású szer
étvágytalanság, ren-
detlen emésztés és
gyomorgyengeség ellen.

Étkezés közben véve, megóv
a **gyomortelheléstől**.
Egy üveg ára **3 kor. 20 fill.**

Kapható:
minden gyógyszertárban
valamint
Rozsnyay Mátyás
Arad, Szabadság-tér 8.

Alapítva 1865. évben.

Heckenast Gusztáv

zongoratermei

Budapest, csakis

Gizella-tér 2. szám.

Telefon.

Ibach-zongorák
egyedüli képviselője.

IBACH-zongorát játszanak és ajánlanak: Backhaus
Dohnány, Pugno, Alice Ripper, Sauer, Stefaniy stb.

Ékszerek! Ezüstneműek!

képző és angol rendszerű ékszerkészítők
is beszerzhetők gyári áron áremelés nélkül

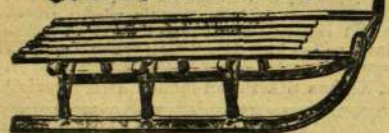
SÁRGA JÁNOS

ékszerkészítő, és. és kir.
udvari ékszerész, Kollár-
Mátyás király-tér 13. sz.
Videkrevásztóti közlő.

Képes nagy katalo-
gust ingyen és bér-
mentve küldjük meg.

SPORT SZÁNKÓK

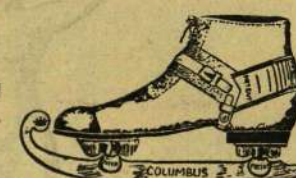

Téli-sport.

A hírneves „Bohoczky, Columbus” kereso-
lyak és „Achilles” bokavédők forrástára.
Nagy raktár kormányozható sportszánkók-
ból. Képző meleg sportkesztyűk, mellények, sapkák,
swaterek, lábmelegítők stb. nagy választékban.

Svéd szánkó
Hárvölgyi szánkó
Dávosi ródli
Jég hockey botok

gyermeknek
felelőseknek
gyermeknek
felelőseknek
két személynek
em 80 100 115
K 15 20 25
K 3. és feljebb.

Bohoczky „Columbus” keresőlyak pára
Bohoczky „Achilles” bokavédő pára
Lás. Alexander versenykeresőlyak
Hörzliker keresőlyak
„Kristián” gyors futó keresőlyak pára
Valódi orosz és védőlyak sár és hócsipők.
Amerikai könnyű sár és hócsipők.
Gummi csizmák.
Halina csizma pára

K 6.-
K 6.50
K 7.-
K 8.50
K 10.-
K 17.-
K 2.-
K 20.-
K 14.-
K 25.-
K 20.-

Árjegyzéket bérmentve küld: WESZELY ISTVÁN Budapest, IV. ker., Váci-utca 9. szám.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NERVEVŐ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János

Ca és kir. királyi igazgató
szab. chronometer- és órák. vállalkozó
a reményteliségért
stb. stb.

• ÓRAK ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve, javítások pontosan eszékérdítetnek.

Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

MARGIT- CRÉME

a forágu hölgyek kedvenc széjítő szere, az egész világon
el van terjedve. P. raltan hatása szerencsés összeállításban
rejtik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár
óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crémét utá-
nozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt do-
bozt elfogadni, mert csak ilyen készítmé-
nyről vállal a készítő mindenféle fele-
lősséget. A Margit-crémé ártalmatlan. Margit-
szappan zsírtalan vegyítés készítmény, amely a
70 fillér külföldön nagy feltűnést keltett. Ára 1 K. 20 f.

Gyártja Földes Kelemen laboratoriuma Aradon.

Kapható minden gyógyszertárban, illatszer- és drogu-üzletben

Legjobb beszerzési forrás!

Kész ágyak jó cseh ágytollból!!

Sűrűszálú vör. nankingba (inlet) töltve, egy
dunyha 180x120 cm. 2 párnával, mindegyik
80x60 cm. uj. puha, tartós tollal K 16.-
Félpelyh K 20.-, Pelyh K 24.-, Dunyha
egyedül K 10.-, 12.-, 14.- és 16.-, Fe-
párna egyedül K 3.-, 3.50 és 4.-, Készlet.
dunyha 200x140 cm. K 13.-,
14.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi foant. K 45.-, Öt
kg. 17.50, 17.50 és 21.-, Ehhez fe-
párna 80x70 cm. K 4.50, 5.30 és
5.50. Öt kg. szürke toll K 9.40,
jobb K 12.- K 16.-ig. Félreher
K 17.-, Öt kg. uj. jó, fehér, por-
mentes ágytoll K 24.-, Hőfűtő
K 30.-, jobb K 36.-, Legtöb-
bnyabb uradalmi